

Vida encarnada en el Poble

En els
90 anys
del bisbe
claretà Pere
Casaldàliga

Des del 13 de febrer es pot
visitar l'exposició «Casaldàliga:
90 anys» a la Llibreria Claret de
Barcelona amb les fotografies
de Joan Guerrero.

XAVIER MARTÍNEZ
Director general de la Sagrada Família

**«La meva missió és que el camí fins
al 2026 sigui el més recte possible»**

Pensant-ho millor

Atenció, si us plau, als 40, parada i fonda

Jesús
Renau
Jesuïta

«Vagin passant. A la recepció els donaran la fitxa per entrar i sortir de la seva habitació. Tot va connectat... llum, aigua, calefacció... Recordin que no poden venir en parella. El simposi és estrictament personal.

Tenen tota classe de comoditats per poder afrontar aquest moment de la vida, els 40 anys, ja que d'ells en gran part es juguen el futur.

Els homes al segon pis i les femines al primer. Els àpats i les passejades són conjunts; en canvi, les conferències i reflexions són per separat. Homes i dones als 40 acostumen a tenir problemàtiques diferenciades. Les dones es comuniquen més. Els homes, generalment, ho passen sols; és clar, fins a un cert punt.»

(Els altaveus de l'hotel van repetint consignes com aquestes, entre musical i musical.... fins que tothom arriba. Són uns 30 participants. Es tracta d'una nova trobada de cap de setmana sota el guiatge del professor Armonius i que està tenint un gran èxit als Estats Units.)

A sobre de la taula de l'habitació hi ha un quadern, molt ben presentat i que porta com a títol *Als 40, parada i fonda*. Per tal de preparar la primera sessió hi ha una enquesta que val tant per als homes com per a les dones. Hem pres nota de les preguntes.

- 1.- Ets conscient que segurament estàs a prop de la meitat de la teva vida? Entre els 80 i 90, fins ara, hi ha el comiat més general.
- 2.- De quines coses dels primers 40 anys et sents més satisfet i què és el que voldries amagar per sempre?
- 3.- Quin sentit vols donar a l'etapa que ara comença? Nivell afectiu, nivell intel·lectual, nivell corporal, nivell social, econòmic i nivell espiritual.
- 4.- Per on començar? Quins serien els senzills moviments estratègics que donarien marxa positiva al teu procés?
- 5.- Amb quins ajuts comptes? Pots cercar-ne de nous? Pots tu ajudar d'altres?

Nota informativa: a l'hora de dinar, tres ja havien marxat. Cinc s'havien comunicat amb persones externes, parella, psicòleg, amics. Alguns van baixar tard al menjador perquè s'havien quedat adormits, altres estaven de mal humor, hi ha qui no parava de fumar i alguns tenien certa por. Uns pocs, però, consideraven que valia la pena afrontar el que es demanava.

Nota aclaridora: aquest qüestionari és flexible i vàlid per a diferents edats; un xic modificat serveix per a totes les persones. Ja n'hi ha prou de viure només per córrer i córrer i anar passant el temps.

L'EFEMÈRIDE DE LA SETMANA

Dia 21 de febrer del 1965: assassinat a Nova York el musulmà Àssad Mahmood, conegut com Malcolm X, lluitador pels drets civils dels afroamericans.

Zoom

Eduard Brufau

Després d'actuar al Palau Sant Jordi de Barcelona el 7 de febrer, la coneguda banda nord-americana Metallica va fer una donació de 17.500 euros a la Fundació Arrels. D'aquesta manera, la formació musical contribueix a fer més visible la qüestió de les persones sense llar. Segons la Fundació Arrels actualment només a Barcelona més d'un miler de persones dormen al carrer.

La setmana en tuits

Sor Lucía Caram @sorluciaram*Dominica de Manresa*

L'Espai Caixa Francesc d'Assís, un nou «noviciat» al convent de Sor Lucía Caram

Joan Maria Piqué @joanmariapique*Cap de comunicació del president Carles Puigdemont*

A la conferència «El Papa de les noves fronteres» de la gran @bettapique i @gerryorome: «Un Papa que s'hi atreueix.» Gràcies @sorluciaram per organitzar-la! #invulnerables #FundlaCaixa

Eduard Sala @edsala62*Responsable d'Acció Social de Càritas diocesana de Barcelona*

«Veieu normal que en temps de crisi s'hagi ajudat els bancs, i ara que tenen beneficis no ho tornin a la societat?» Cardenal Omella a #FòrumPereTarrés

Eva Fernández @evaenlaradio*Corresponsal de Cope a Itàlia i el Vaticà*

Avui fa cinc anys, en un matí aparentment normal, Benet XVI va fer pública una decisió que va canviar el rellotge de l'Església. Ara, en la seva fragilitat, continua sent necessari #BenedettoXVI

Capellà de Lourdes @Lourdes_recteur

#BonneNouvelle: es reconeix un nou miracle. Lloem el Senyor! Però no oblidem que el gran miracle és el d'un cor que canvia #Lourdes

Escollat a Ràdio Estel

Ignasi Miranda

Coordinador d'Informatius

Dignitat humana

El nostre compromís social passa per valorar la dignitat, comuna a tothom. L'espai *Tots som iguals*, els dimecres a les 20 h, porta un missatge que combina la diferència amb la igualtat, una aparent paradoxa que és, en realitat, comunicar la integració. Aquesta hora setmanal tracta en profunditat, i en el to familiar i proper que marca l'estil del presentador, Ramon Rión, temes sanitaris, sobre discapacitats i socials en general. El 7 de febrer, l'odontòloga Laura Pedrós explicava les barreres que està trencant la seva especialitat, sovint associada al patiment, la vergonya i la desconsideració de les problemàtiques relacionades amb la boca. Cada programa es completa amb un resum de notícies aportades pel Departament de Salut de la Generalitat.

D'altra banda, Cristina Orduña presenta els dissabtes, a les 20.30 des de la Seu d'Urgell, el programa *Modus Vivendi*, una proposta per aprofundir en allò que es viu i es busca en la vida, amb totes les dificultats a l'hora d'assolir els objectius. El 10 de febrer, s'analitzava el lideratge, una capacitat que es forma amb treball des de la igualtat i la dignitat de tota persona.

Editorial

90 anys del bisbe Casaldàliga

El «Primer Pla» d'aquest número de CC està dedicat al bisbe claretà Pere Casaldàliga (Balsareny, 1928) amb motiu del seu norantè aniversari. Un testimoni recent afirmava que és impressionant com porta el seu Parkinson avançat: parla amb dificultat, però amb els seus ulls blaus no es perd detall, no es queixa i accepta les seves limitacions d'una manera admirable. Pere Casaldàliga va marxar l'any 1968 cap al Brasil per fundar-hi una missió claretiana. Tres anys després va ser nomenat bisbe de la Prelatura de São Félix: el seu bàcul fou un rem, la seva mitra, un barret camperol brasiler, el seu anell, de fusta de *tucum*. Des d'aleshores el bisbe no ha tornat a Catalunya. I malgrat això, els lligams que l'uneixen amb la nostra terra són profunds. El seu compromís amb les comunitats indígenes i l'Església popular a

l'Amazònia l'han convertit en un símbol de la denúncia profètica, aquella que hauríem d'exercitar molt més tots els batejats. Casaldàliga sempre ha viscut entre la gent, humilment. A més, és un poeta místic: els seus poemes ens commouen i ens renoven; és poesia per a l'acció.

En repetides ocasions, Casaldàliga ha dit que el papa Francesc és un do de Déu per a l'Església. Va gaudir amb la lectura de la *Laudato Si*, i es va quedar amb l'expressió d'«ecologia integral» perquè no és una pura defensa de la terra, sinó de la terra unida als exclosos del sistema.

El periodista José Manuel Vidal, a través del portal Religiondigital, ha demanat al Papa que felicités el bisbe Casaldàliga amb motiu del seu aniversari. De fet, Francesc ja s'ha interessat per Pere. Li va enviar una salutació per mitjà d'un religiós agustí, el P. Paulo Gabriel, que li va dir que

havia estat catorze anys amb Casaldàliga. Francesc li respongué: «Digui-li que el porto al cor.» El 2014 el Papa va rebre amb interès una còpia de la minisèrie *Descalç sobre la terra vermella* de mans del director de Televisió de Catalunya, Eugeni Sallent, i de l'autor de la novel·la homònima, Francesc Escibano, centrada en la vida del bisbe català. De fet, Francesc, el Papa de les perifèries existencials, des de la seva elecció, fa cinc anys, tampoc no ha tornat a la seva Argentina nadiua, però n'ha mantingut vius els lligams.

Des de *Catalunya Cristiana*, Ràdio Estel i el Club+Amics, felicitem cordialment el bisbe Pere Casaldàliga i li fem arribar el testimoni de la nostra admiració i de la nostra pregària agraïda. Aquest «Primer Pla», vol ser, envers la seva figura, forta en la feblesa, un senzill homenatge.

La redacció us proposa

Homenatge a Mn. Joan Batlles

És conegut per la seva tasca a favor de l'escoltisme i la Federació de Joves Cristians P 10

Missatge quaresmal

El Papa adverteix sobre els falsos profetas que refreden l'amor en els cors P 16-17

Camí cap al Sínode

Mons. Agostino Marchetto analitza els reptes de la joventut actual P 12

Viatges papals

El vaticanista Andrea Tornielli narra les visites internacionals de Francesc P 25

Un nou llindar

Sebastià Taltavull Anglada
Bisbe de Mallorca

Sobrietat i humilitat

El temps que vivim demana l'atreviment de proposar una manera alternativa d'entendre la qualitat de vida. El plantejament ens el fa el papa Francesc com un dels signes d'identitat de l'espiritualitat cristiana. Diu que l'espiritualitat cristiana proposa un creixement amb sobrietat i una capacitat de gaudir amb poc. No hi ha dubte que estem davant d'una alternativa a l'obsessió consumista. Per això, dirà també que la sobrietat, que es viu amb llibertat i consciència, és alliberadora.

A la sobrietat, element més que necessari per al nostre temps, s'hi ha d'afegir la humilitat. La seva desaparició podria acabar danyant la societat i l'ambient, fins anar en contra d'un mateix, per provenir precisament d'un intent de dominar-ho sense cap límit. La humilitat és expressió de pau interior i d'una vida unificada que ha renunciat a la dispersió de sentiments i activitats. La humilitat és veritat, treu de la persona tota màscara i la fa resplendir pel que és, no per l'aparença o pel que té.

L'itinerari convida a fer l'experiència d'una conversió, d'un canvi del cor envers Déu, envers els altres i envers el medi natural que ens rodeja. De la mateixa manera, un canvi en els estils de vida orientats al bé comú ens obririen a noves formes de creativitat i valoració de les coses senzilles i petites —exemples de sobrietat i humilitat— que ens conduirien a veritables formes de relació humana, més humanitzadores.

Mentre més buit —diu Francesc— està el cor de la persona, més necessita objectes per comprar, posseir i consumir. Per superar-ho, si aconseguim vèncer l'individualisme, realment podrem desenvolupar un estil de vida alternatiu, aleshores també serà possible un canvi important en la societat. L'opció sempre apareix quan som capaços de pensar amb tota humilitat si tot el que fem en la vida roda entorn d'un mateix o si els altres hi tenen cabuda. La sobrietat ens prepara per a la solidaritat i la humilitat ens hi empeny perquè sigui un fet. No perdem res, ho guanyem tot!

senzillament...

BONA MÚSICA

De dilluns a divendres de 8 h a 17 h
FÓRMULA ESTEL

Continuant aquesta teva i nostra llarga «caminhada»

Joan Soler

Claretà

Membre de l'Associació
Araguaia amb el bisbe
Casaldàliga

«Jo moriré a peu dret, com els arbres...», vas escriure fa ja uns 40 anys. I segueixes, ja tocant els 90 anys amb la punta dels dits, vinclats els genolls i l'esquena pel Parkinson —aquest «germà» esdevingut «lladre-grileiro» de la teva salut, de la teva autonomia, de la teva capacitat comunicadora—. Però segueixes íntegre, generós, ocupat dels germans i germanes propers, dels retalls de vida que t'arriben de lluny, de la injustícia que continua encadenant i matant, d'aquesta terra soferta. I segueixes encara amb aquella estranya tendresa que neix de la teva pau enmig d'una lluita tan despietada amb què la malaltia et tracta.

Sí, és una passió, semblant a la de tants homes i dones víctimes de malalties nascudes al cervell, i que asserveixen el cos. Passió nascuda, segurament, dels esgotaments de tants viatges, acollides, dejunis, nits de vetlla, hores de persecució, incomprendiments de jerarquies, persecucions de terratinents, calúmnies de polítics corruptes, intents d'atemptat de sanedrins diversos. Passió de vida oferta, *Passionis Causa* (vas rebre aquella distinció en una universitat) per la teva passió per i amb els humans. Amb els indis —els lliures tapirapés, els guerrers xavantes, els empobrits karajàs—. I amb tants germans de les lluites per llurs drets, pels camperols i els re-conqueridors de les terres robades pels latifundis —els de les terres ocupades, els de la Comissió Pastoral de la Terra, els del Moviment dels Camperols Sense Terra, l'MST—. Amb les comares de Nicaragua i del Salvador, i amb les comares de l'Araguaia, arrugades, sofertes, valentes, lluitadores, resistents, aquestes comares rostres de la comare Maria, rostre de totes elles. I amb tantes comunitats eclesials de base de Brasil i de tota l'Ameríndia, transformant l'església de Jesús, fent església nova que neix del Poble i de l'Esperit, que recupera la presència, la paraula i la presència profètica de les dones, que lluita i resisteix la voràgine d'aquesta bogeria malaltissa del neocapitalisme que destrossa terra, selva, rius i mars, que mata animals i persones, assassina de Pau i possibilitats de viure. I amb la Terra, que resisteix encara, tots els mortífers embats del gran capital, de la usura i el lladrocini fets llei.

I t'alces tu, amb tantes i amb tants,

I segueixes, ja tocant els 90 anys amb la punta dels dits, vinclats els genolls i l'esquena pel Parkinson

Amb la teva vida valenta i humil, has tatuat de gràcia i compromís molts camins personals i col·lectius del Brasil, d'Amèrica Llatina, de Catalunya

dels morts i les mortes —màrtirs de la caminada, «Vides per la Vida», amb el màrtir Jesús— i dels vius —amb nosaltres de Catalunya i amb vosaltres de Brasil, i amb vosaltres d'Espanya i de l'Ameríndia i d'Europa—. I t'alces amb el crit de la terra, amb els cants de la memòria, amb les resistències i els passos de la lluita. Amb els silencis matinals, aquells serens silencis, musicats per tants cants i crits d'ocells i bestioles. Amb les abraçades de la tendresa, de la poesia, de la música, de les rialles, de la taula compartida,

de la casa per a tothom, del murmur, aquest llenguatge que també tu comprens, de l'Araguaia.

Aquest ample Araguaia que, com algú t'havia dit fa ja molts anys, ha estat el riu del baptisme sagrat més radical i definitiu de la teva vida. Perquè entrant en les profunditats de les seves aigües, n'has renascut radicalment fet Poble, germà de totes i tots, escoltant aquella veu més íntima i radical que batega al teu cor i a tots els cors i al cor de la Terra. En aquests dies duríssims, foscos i lluminosos de Catalunya, algú va enviar un whatsapp just la nit del 30 de setembre a l'1 d'octubre, aquelles paraules d'En Miquel Martí i Pol:

I, sobretot, no oblidis que el teu temps és aquest temps que t'ha tocat viure, no un altre i no en desertis, orgullós o covard, quan et sentis cridat a prendre part, com tothom, en la lluita, i car el teu lloc només tu pots omplir-lo.

Entre dos patriarques, entre dos profetes. Del Ter a l'Araguaia, aquesta vegada. En aquests dies en què, més que mai ens cal omplir el sarró i el cor, en aquest dur viatge, al Brasil i a Catalunya, i a Espanya i a tants reconscastigats per l'odi, la guerra, la corrupció i la mentida, ens fa bé de recobrar la teva paraula i la teva vida. Amb tenacitat i constància, rebent —tu ho demanaves— «aquella Pau estranya

que brolla en plena lluita...».

I tu, amb la teva vida valenta i humil —plena de dignitat, de lleialtat, de respecte, feta transformadora solidaritat diària—, has tatuat de gràcia i compromís, de tendresa i coratge, de lluita i esperança —sempre, l'esperança!—, d'amor i vida radicalment donats, molts camins personals i col·lectius d'aquest Brasil i aquesta Amèrica Llatina, d'aquesta Catalunya. I fas camí, indefectiblement, en poble, perquè ja la teva paraula i la teva vida estan sembrades en nosaltres i en tantes i tants! I fas camí, fins al final, a la casa del Pare, on obriràs el teu cor tot ple de noms i descobriràs, encara més, amb un jo iós espant, que sempre, sempre, has caminat sobre el palmell de la seva mà. I has fet i fas camí *indesinenter*, aquest mot i aquesta actitud vital de ressons «espriuencs» i «raimonians» que el company David Fernández ens ha convidat a recuperar per viure'l també en aquests dies: amb cap fatiga per consellera, amb cap por per carcellera, amb cap odi per banderer, amb cap mentida per amiga, amb cap «titulitis» per mestra, amb cap diner ni poder per pontífex; només amb els teus peus descalços i les teves mans i el teu cos i el cervell i el cor humilment compartits, com el seu Cos-en-Poble.

Com et volem, Pere! Com et volem en Poble! Com et volem en Església, vestida només de Vent i de sandàlies! Gràcies a la Vida, i al Déu de tots els noms, que ens han fet i ens fan el teu regal. Intentarem, cada dia, ser-ne dignes!

s, Pere!

En primer pla

La seva vida mateixa és un vers

Jordi Corominas i
Joan Albert Vicens
www.revistaperiferia.org

Cal tocar-lo, abraçar-lo, per adonar-se de la bellesa d'una persona com Pere Casaldàliga: tendre i exigent, indignat i ple de sentit de l'humor, fràgil i dur, valent en les seves debilitats, contemplatiu i polític, fill de pastors, amant del petit poble que el va veure néixer i ciutadà del món, defensor dels indígenes i de totes les causes dels més perjudicats. Nostàlgic i esperançat, dolç i aïrat. La seva vida mateixa és un vers, una esclatxa vers un món altre, que sense escapar de l'immens sofriment que sovint ens envolta, dona la mà, per caminar i obrir més esclatxes, a tots els marginats i els que pateixen, en un vast moviment de rebel·lia i esperança. Perquè l'última paraula no és la de la mort, ni la dels poderosos sinó la de l'amor. És ben conegut que l'han intentat matar diverses vegades per la seva denúncia de la injustícia, per la seva llibertat davant de tot poder i fins i

tot davant de les seves pròpies pors i temors.

Aquest poema seu és en ell un vers vivent:

Pobresa evangèlica

No tenir res.
No portar res.
No poder res.
No demanar res.
I, de passada,
no matar res;
no callar res.
Només l'Evangeli, com una faca afilada.
I el plor i el riure en la mirada.
I la mà estesa i atapeïda.
I la vida, a cavall donada.
I aquest sol i aquests rius i aquesta terra comprada,
per testimonis de la Revolució ja esclatada.
I «mais nada»!

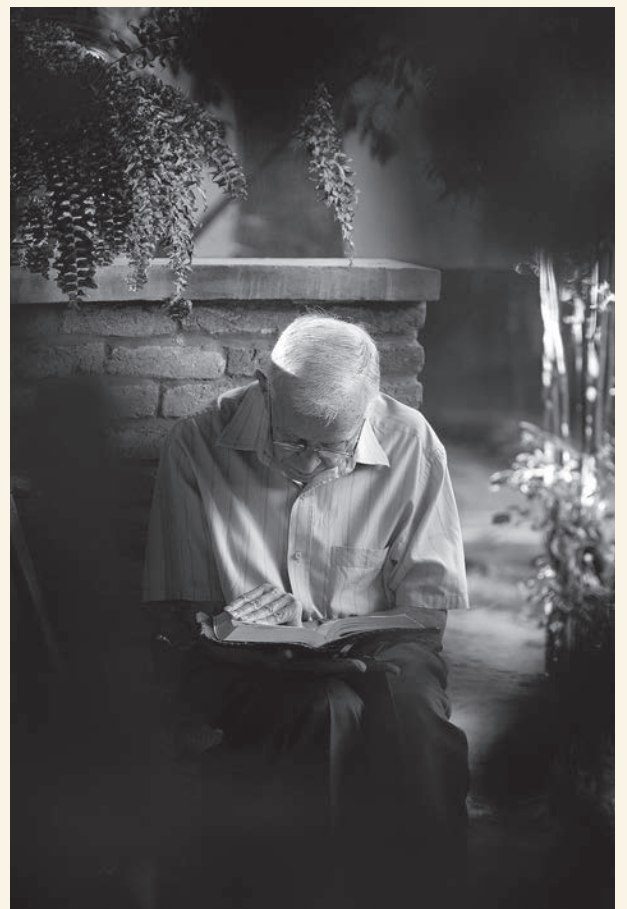
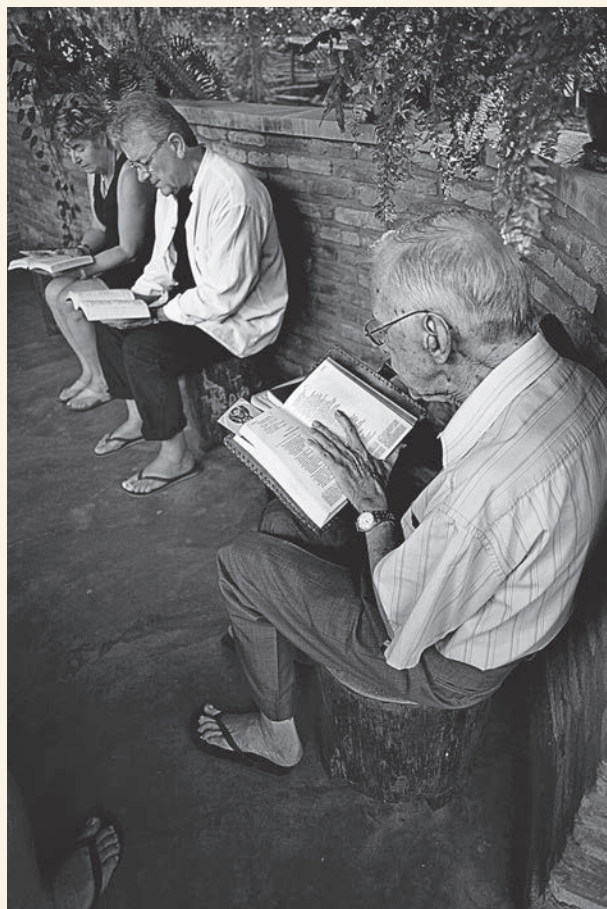
D'aquí aquesta sensació compartida per molts que hem tingut la sort de compartir uns dies amb ell a São

Felix, independentment de si som cristians o no, que paraules com «regne de Déu», «Església», «Evangeli», «Jesús», no són buides ni vanes, sinó que cobren en la figura del Pere tota la seva carnalitat i actualitat. «En el Jesús que ell expressa, en l'Església que ell viu, en el Regne que ell espera, sí que hi creuria», ens deia una amiga atea a la qual el Pere va explicar amb moltes senzillesa la seva fe. Pere deixa empremta en tots els que s'acosten a ell perquè tot en ell, amb les seves contradiccions i dificultats humanes, amb la seva taula sempre a punt per compartir, amb el seu «palau episcopal» sempre obert, amb el seu humor sorneguer, amb la seva tendresa a flor de pell, ens mostra un cristianisme i una església palpables que revelen el millor de cada un de nosaltres. Hom sent al costat del Pere que la duresa de la vida, el sentiment de buit, de derrota, de fracàs, de marginació, de sofriment... queden transformats. El Pere, com a cristià, no et predica el Regne de Déu, te'l fa sentir. Al seu costat et sents millor, més

persona, més escoltat, amb més ganes de lluitar, amb més esperança, amb més alegria, il·lusió i fortalesa interior.

Amb les paraules de Toru Akada (tretes de la pàgina dels claretians dedicada a P. Casaldàliga) volem acabar aquesta felicitació d'aniversari: «Un arbre s'eleva trenta metres sobre el dosser de la selva, a la riba del Gran Riu, testimoni del temps que passa, antic com el Temps mateix. En un altre lloc, molt lluny, a través del laberint d'aigua i vegetació, Pere Casaldàliga s'asseu enfront del corrent, acollit per l'ombra de tres mangos plantats per les seves pròpies mans quan va arribar a São Felix de Araguaia. És un home humil, i sembla un home fràgil, esglaiat per la immensitat del riu i de la tasca que el va portar allà, però no ens hem d'enganyar: és un arbre fort amb moltes branques i les arrels profundament clavades al terra fèrtil de l'Evangeli. Quan cap de nosaltres hi siguem, quan les nostres preocupacions ja no siguin res, la seva paraula seguirà ressonant dins la selva sense camins, en la qual Déu continua buscant els seus fills.»

Catalunya celebra l'aniversari de Casaldàliga

Fotografies de Joan Guerrero que formen part del llibre «Casaldàliga» i que es poden visitar a l'exposició de la Llibreria Claret.

El claretia Pere Casaldàliga (Balsareny, 16 de febrer del 1928) va marxar l'any 1968 cap al Brasil per fundar-hi una missió claretiana. El 1971 va ser nomenat bisbe de la Prelatura de São Félix i des de llavors no ha tornat a Catalunya. I malgrat això, els lligams que l'uneixen amb Catalunya són profunds. El seu compromís amb les comunitats indígenes i l'Església popular a l'Amazònia l'han convertit en un símbol de la denúncia profètica que ha estat seguit molt de prop des de Catalu-

nya gràcies a l'Associació Araguaia amb el bisbe Casaldàliga, presidida per la seva neboda, Glòria Casaldàliga. També la congregació dels Claretians, de la qual forma part Casaldàliga, ha propagat la seva veu profètica.

Per celebrar els 90 anys des de Catalunya s'han organitzat dues activitats. L'Associació Araguaia amb el bisbe Casaldàliga organitza el mateix divendres 16 de febrer un homenatge-concert a la basílica de Santa Maria del Pi i l'Editorial Claret

ha muntat una exposició amb llibres i fotografies del bisbe Casaldàliga. L'exposició *Casaldàliga: 90 anys* es pot visitar a la Sala Pere Casaldàliga de la Llibreria Claret (Roger de Llúria, 5, Barcelona). Les fotografies formen part del llibre *Casaldàliga* (Claret), del fotògraf Joan Guerrero. Així mateix, el dia 16 de febrer, a les 17 h, Ràdio Estel li dedica un programa especial. L'espai, titulat *Araguaia*, combina música del compositor Carles Casas i poemes recitats pel mateix Pere Casaldàliga.

Pelegrinatges 18

PELEGRINATGE A ÀVILA

Del 12 al 16 de març

ALBÀNIA

Del 3 al
9 d'abril

Patrimoni iconogràfic del món cristià.

MADAGASCAR

A la recerca
del continent
perdut

Del 30 d'abril al 16 de maig

PEREGRINACIÓ A ASTÚRIES I PICOS D'EUROPA

Del 7 a l'11 de maig

PELEGRINATGE

A FÀTIMA

Del 8 al 10 de maig

ABRIL	PELEGRINATGE a XIPRE	11 al 18
	PELEGRINATGE a LOURDES	20 al 22
MAIG	ROMA Amb audiència Papal	15 al 18
JUNY	JAPÓ Imperi de l'Orient	31 maig al 11 juny
	SUÏSSA Alpina	14 al 21 juny
JULIOL	RUTA NABATEA PEL SUD D'ISRAEL	
	BRETANYA I NORMANDIA Fe i patrimoni	21 al 27
AGOST	ÍNDIA Colors del Rajasthan	
	TERRA SANTA	5 al 12
SETEMBRE	PELEGRINATGE A LA PULLA Pare Pio	
	L'UZBEKISTAN El llegat de Marco Polo	
OCTUBRE	SUD-ÀFRICA La nació dels mil colors	
	CALCUTA I BUTHAN Del somriure de santa Teresa	
	al País de la Felicitat	
NOVEMBRE	L'IRAN La Pèrsia Bíblica	
	LLUMS DE NADAL A NOVA YORK	
DESEMBRE	Pessebres dels ALPS ITALIANS	

El Papa encoratja a combatre el tràfic de persones

Rep els membres del Grup Santa Marta

El Papa, a l'audiència al Grup Santa Marta.

Redacció
Ciutat del Vaticà

El Papa va rebre els membres del Grup Santa Marta al final de la reunió mantinguda al Vaticà del 8 al 9 de febrer. Aquesta associació va ser fundada per Francesc el 2014 i està guiada pel cardenal Vincent Nichols per lluitar contra el tràfic d'éssers humans. Representa una associació única i global entre les forces de l'ordre i l'Església catòlica. Actualment forma una xarxa mundial present a trenta-cinc països.

El Pontífex va saludar els membres en la seva qualitat de «líders en les forces de l'ordre, en la recerca, en les polítiques públiques i en l'assistència pastoral», que ofereixen una contribució essencial per afrontar les causes i els efectes d'aquest «flagell modern», que continua causant «nombrosos patiments humans». El Papa va manifestar la seva esperança que les jornades de reflexió i d'intercanvi d'experiències haurien estat útils per continuar aclarint «la interacció de les problemàtiques, globals i locals, del tràfic de persones humanes». I va afegir que l'experiència demostra que aquestes formes modernes d'esclavitud «estan molt més difoses del que es pot imaginar, fins i tot a les nostres societats més pròsperes».

«El crit de Déu a Caïn, "On és el teu germà?" —va dir Francesc— ens insta a estudiar seriosament les diferents formes de complicitat amb les quals la societat tolera i encoratja, especialment a propòsit del tràfic amb finalitats sexuals, l'explotació d'homes, dones i infants vulnerables.» I no va dubtar a afirmar que les iniciatives per combatre el tràfic de persones amb l'objectiu concret de desmantellar les xarxes criminals, han de considerar cada vegada més els creixents sectors relacionats, com per exemple, «l'ús responsable de les tecnologies i dels

mitjans de comunicació, per no parlar de l'estudi de les implicacions ètiques dels models de creixement econòmic que privilegien el benefici sobre les persones».

El Papa els va dir que l'Església agraeix tots els esforços realitzats per portar «el bàlsam de la misericòrdia divina als que pateixen».

Visita d'Erdogan

D'altra banda, Francesc es va reunir el 5 de febrer amb el president turc Recep Tayyip Erdogan. La trobada va durar 50 minuts. És la primera visita d'un cap d'Estat del govern turc en gairebé 60 anys. En un comunicat, el Vaticà va indicar que la reunió es va desenvolupar en un clima

PAPA FRANCESC
«Aquestes formes modernes d'esclavitud estan molt més difoses del que podem imaginar, fins i tot a les nostres societats més pròsperes»

Emotiva carta de Benet XVI

«Interiorment estic en pelegrinatge cap a Casa», va escriure el Papa emèrit en una emotiva carta enviada al director del diari italià *Il Corriere della Sera* on agraeix la inquietud dels lectors per saber com es troba. «M'ha commogut que tants lectors del seu diari desitgin saber com visc aquest darrer període de la meua vida. (...) És una gran gràcia per a mi estar envoltat, en aquesta darrera part del camí de vegades una mica fatigós, d'un amor i una bondat que no hauria pogut imaginar.»

de «cordialitat» en el qual es va parlar sobre «les relacions bilaterals entre la Santa Seu i Turquia, de la situació del país, de les condicions de la comunitat catòlica, del compromís d'acollida als nombrosos pròfugs i dels desafiaments que això comporta».

Un altre tema important va ser la «situació al Pròxim Orient, amb particular referència a l'estatut de Jerusalem, i evidencia la necessitat de promoure la pau i l'estabilitat a la regió a través del diàleg i la negociació, en el respecte dels drets humans i de la legalitat internacional». Durant el tradicional intercanvi de regals, el Papa va lliurar a Erdogan un medalló que, va afirmar, representa «un àngel de la pau que esclafa el dimoni de la guerra» i que es «símbol d'un món basat en pau i justícia».

Església en sortida

Connectors en un món d'il·les

La comunicació globalitzada d'avui, sembla mentida, està molt més fraccionada del que pensem. No només perquè les galàxies lingüístiques i culturals generen espais desconnectats entre si —amb algunes excepcions en música o cinema—, sinó perquè dins d'elles, hi ha «tribus ideològiques». Les persones tendim a buscar allò que ens confirma en el que ja pensem: cercles d'amics, mitjans i grups afins a les xarxes socials que expressen les nostres creences i conviccions, les reafirmen i ens donen motius per continuar creient el que ja creiem.

Això no seria cap problema si aconseguim mantenir alguns ponts amb els que estan en altres planetes mentals; si almenys en comprenem les categories, els motius... Recordant que són persones que, en tot cas, mereixen respecte en les seves conviccions i opcions, encara que siguin molt diferents de les nostres.

El missatge del Papa per a la Jornada Mundial de les Comunicacions Socials d'enguany sobre les notícies falses diu amb tota claredat: «Les persones sovint

interactuen dins d'ambients digitals homogenis i impermeables a perspectives i opinions divergents.»

Quanta veritat! I quant de mal que pot fer al teixit social! I continua el Papa: «En comptes de fer una sana comparació amb altres fonts d'informació, cosa que podria posar en discussió positivament els prejudicis i obrir un diàleg constructiu, correm el risc de convertir-nos en actors involuntaris de la difusió d'opinions sectàries i infundades. El drama de la desinformació és el fet de desacreditar l'altre, en presentar-lo com a enemic, fins a arribar a la demonització que afavoreix els conflictes.»

El que és cristià en matèria de comunicació és actuar com a connectors entre aquests mons ideològics que se situen com il·les. Comprendre des del cor els motius d'uns i altres. Tractar-los sempre com a persones. I fins i tot fer comprensibles als de la nostra «tribu» allò que altrament semblaria aliè i enemic. El que és cristià, no ho oblidem, és bastir ponts, no construir murs.

Leticia Soberón

Barcelona

«L'organització està preparada per

Xavier Martínez, nou director general de la Sagrada Família

Carme Munté

Fotos: Pep Daudé / basilica de la Sagrada Família

Primer repte: el 7 de novembre del 2010, data prevista per a la dedicació de la basílica de la Sagrada Família. Vuit anys després, tots sabem que el repte es va aconseguir i, a més, amb molt bona nota. Al darrere va haver-hi tota una organització que va fer possible cobrir la nau central en els terminis previstos. Segon repte: l'any 2026. Coincidint amb el centenari de la mort d'Antoni Gaudí, aquesta és la data en què culminaran les obres d'un temple que està en construcció des de finals del segle XIX. Qui ha rebut la missió de fer possible aquest repte és Xavier Martínez, que des del 19 de desembre és el nou director general de la Fundació de la Sagrada Família. La seva missió és molt clara: «He d'intentar que el camí fins al 2026 sigui el més recte possible.» Xavier Martínez és llicenciat en Administració i Direcció d'empreses per la Universitat de Barcelona i en Dret per la Universitat Abat Oliba.

L'any 2002 vostè es va sumar a l'equip humà de la Junta Constructora de la Sagrada Família com a cap d'administració i finances. Després va ser director de serveis corporatius i des del 19 de desembre n'és el director general. Quins són els grans àmbits de transformació que ha experimentat la Fundació de la Sagrada Família en relació amb el 2002?

Les organitzacions de l'Església sempre han estat gestionades d'una forma molt voluntariosa, però calia donar a la Sagrada Família aquest punt de professionalitat. Calia incorporar talent per assolir el gran repte de construir la basílica i d'acabar-la en el termini més curt de temps. La meua primera etapa a la Sagrada Família, l'any 2002, va consistir a organitzar la qüestió administrativa i donar solidesa financera a la fundació per poder emprendre la construcció dels anys següents. Això va anar molt lligat amb el boom del turisme i l'augment dels ingressos.

L'any 2010, amb la dedicació, hi ha un nou punt d'inflexió?

Els anys previs al 2010 l'organització va fer un esforç molt important per cobrir les naus de la Sagrada Família. Per primer cop en la història del temple teníem una fita: el novembre del 2010, quan Benet XVI vindria a dedicar com a església un edifici en construcció. Un cop aconseguit aquest objectiu, vam reflexionar sobre la data de finalització de les obres. Comptàvem, d'una banda, amb els recursos econòmics necessaris, gràcies al turisme, i, de l'altra, amb la tecnologia que ens permetia agilitzar la construcció. Per tant, es va generar un debat intern que va concloure que l'any 2026 seria

Xavier Martínez, al temple de la Sagrada Família.

una bona data per a la finalització de les obres, ja que, a més, coincidiria amb el centenari de la mort d'Antoni Gaudí. Però, és clar, el 2026, que al paper ho suporta tot, quan miràvem l'organització per dins, vèiem que no estàvem preparats. En els setze anys que teníem per endavant l'organització havia de canviar molt per poder assumir el repte. Si no canviàvem, seria impossible.

Què calia canviar exactament?

Els reptes que teníem sobre la taula eren nombrosos: la lentitud del mètode constructiu tradicional; la convivència entre construcció i visita turística; l'impacte mediàtic i el ressò internacional sobretot arran del 2010. Una dada interessant és que a partir del 2010 vam passar dels dos milions i mig de visitants anuals als quatre milions i mig que tenim actualment. Davant tots aquests reptes, Esteve Camps, president-delegat de la Fundació, va liderar un pla estratègic que vam començar l'any 2011 i que podem dir que avui pràcticament ja està acabat.

Gestió del canvi

Gestionar qualsevol canvi organitzatiu no és gens fàcil, però fer-ho en una institució d'Església encara ho és menys. Quines reticències s'han de superar?

La gestió del canvi és de les coses més complexes que hi ha a totes les organitzacions, ja sigui una empresa o, com en el nostre cas, una fundació

«Les organitzacions d'Església sempre han estat gestionades d'una forma molt voluntariosa, però calia donar a la Sagrada Família un punt de professionalitat»

«El que hem fet nosaltres és adaptar una organització empresarial a una fundació canònica amb l'objectiu de crear una dinàmica positiva»

canònica. Ara bé, hi ha qui creu que pel fet de ser una fundació canònica determinades pràctiques no es poden fer, i això és un error. La nostra identitat com a fundació canònica ve marcada pels valors de l'Evangeli i de la Doctrina Social de l'Església, però no hi ha dubte que la millor manera de gestionar una organització d'aquest tipus és l'organització empresarial, que ja està inventada i funciona. Per tant, el que hem fet nosaltres és adaptar una organització empresarial a una fundació canònica amb l'objectiu de

crear una dinàmica de treball positiva.

Ens en pot donar cap exemple?

Tots sabem que, de vegades, a les institucions es creen determinades inèrcies que cal trencar: una manera de fer sense pressa, a poc a poc, de forma més voluntariosa que eficient. Per contra, la gestió empresarial ens obliga a marcar-nos uns objectius ben concrets, alhora que dotar-nos dels recursos necessaris per assolir-los. Això, per exemple, passa per formar les persones i orientar-les en la seva feina; identificar les que poden assumir noves responsabilitats, les que són capaces de liderar i d'engrescar de cara a assolir el 2026. Hem optat per la promoció interna i per identificar el talent de la casa, però, malauradament, algunes persones s'han hagut de desvincular de la fundació, via prejubilacions o trobant-los una altra feina. Un altre element important és incorporar persones de fora amb bones idees, de manera que puguin complementar les que ja porten molt de temps a la Fundació. També és important que aquests mateixes persones surtin per veure que a fora també hi passen coses. Per exemple, els arquitectes, que tenien una forma de treballar molt endogàmica i de portes endins, han sortit fora per conèixer noves formes de treballar que són perfectament transferibles i adaptables a la Sagrada Família. Això els ha donat una visibilitat i una força tremenda. Per tot plegat podem dir que l'organització està preparada per assolir el 2026.

assolir el 2026»

També hi ha hagut relleu al patronat. És un patronat que realment decideix?

Teníem un patronat amb una mitjana d'edat superior als 80 anys. Ara s'ha rejuenit, han vingut patrons amb noves idees. És realment un patronat que mana i que actua com a òrgan de govern. D'aquesta manera, totes les directrius surten del patronat i el president-delegat actua com a corretja de transmissió fins a la direcció general i el comitè de direcció.

La vostra gestió del canvi pot ser un model per a altres institucions de l'Església?

Sí. De fet, tenim contacte amb altres institucions no únicament de Barcelona i de Catalunya, sinó també de la resta de l'Estat espanyol. Ens venen a conèixer i s'interessen per diferents aspectes d'organització i de gestió: seguretat, turisme, marca... Fem conferències i xerrades tant en el marc de la Conferència Episcopal Tarraconense com en el de la Conferència Episcopal Espanyola. Cada vegada les diòcesis incorporen més laics en llocs de rellevància.

Però han de ser institucions econòmicament potents que puguin pagar bons sous...

El talent s'ha de pagar, està clar. Nosaltres, certament, tenim la sort que el nostre projecte és molt atractiu i, per tant, això té molt de pes en la decisió d'una persona de venir a treballar amb nosaltres.

Transformacions i reptes

Quan parlem del personal, de quantes persones es tracta? I d'altra banda, quina és l'evolució del pressupost de la Sagrada Família?

Gestionem unes mil persones en les tres àrees: turisme, construcció i gestió. Som unes cent persones en plantilla però en tenim 900 més de subcontractades. El nostre és un projecte finit, el 2026 sobretot la part de construcció acabarà. Per tant, subcontractem empreses que desenvolupem una feina que acabarà el 2026. D'altra banda, el pressupost ha tingut una línia creixent des del 2002 fins ara. Els recursos aproximadament en aquella època eren de 21 milions d'euros, dels quals en destinàvem 12-14 a construcció. No podíem destinar-ne més perquè en aquell moment la construcció anava més lenta. Avui comptem amb uns ingressos de 80 milions d'euros, dels quals en destinem uns 50 a la construcció.

Aquests beneficis afavoreixen el conjunt de la diòcesi?

Això ho decideix el patronat quan al març es presenten els números de l'exercici anterior. Molts anys hem donat més d'un milió d'euros bàsicament a Càritas diocesana de Barcelona per ajudar-la en la seva tasca.

Des de finals de desembre passen els nous controls d'accés a la basílica.

En les relacions amb l'Ajuntament de Barcelona quina és la importància que hi hagi un perfil professional com el seu?

La importància és total. En aquests moments, amb l'Ajuntament de Barcelona tenim una relació excel·lent i estem treballant per aconseguir dotar la Sagrada Família d'una llicència d'obres actualitzada, ja que la que està vigent data del segle XIX. Ens agradaria tenir-la aquest any 2018, però això que és molt fàcil de dir és molt complex de fer. Tenim una taula de treball a nivell tècnic formada pels arquitectes i experts en urbanisme i mobilitat tant de l'Ajuntament com de la Sagrada Família per intentar arribar a un acord de com ha de ser aquesta llicència. La llicència és, doncs, la primera fase. Ja veurem si després s'obre la segona fase que és el tema de la façana de la Glòria.

Parlant de la façana de la Glòria, a part de l'entorn, com s'està treballant en la seva arquitectura i simbologia?

«Amb l'Ajuntament de Barcelona tenim una relació excel·lent i estem treballant per aconseguir dotar la Sagrada Família d'una llicència d'obres actualitzada»

Aquesta responsabilitat correspon a l'arquitecte director, Jordi Faulí, que ha destinat un equip a estudiar i marcar les grans defini-

cions del projecte. S'està fent molta recerca i, alhora, comptem amb tota la informació que el mateix Antoni Gaudí va deixar. Aquest projecte compta amb l'ajuda de dos despatxos externs, un de català i un d'internacional amb seu a Londres. Després d'aquesta fase d'estudi, vindrà el projecte executiu. I, pel que fa a la simbologia de la façana, Faulí compta amb dos comitès assessors: un de teològic i un d'artístic. Volem fer coincidir l'inici de la construcció de la façana de la Glòria amb l'acabament de les torres centrals, l'any 2022. L'any 2026 esperem que tant la façana com les dues capelles annexes (baptisteri i penitència) estiguin acabades.

Al gener el vam veure presentant els nous controls d'accés a la Sagrada Família. Va comentar vostè mateix que el projecte es remuntava al 2015 i, per tant, va desvincular-lo així dels atemptats de l'agost a Barcelona.

Portem la seguretat en el nostre ADN. És fonamental garantir la seguretat tant del visitant com del treballador, tenint en compte que la Sagrada Família és un edifici en construcció. D'altra banda, així com fins ara la seguretat per a nosaltres consistia a evitar alguna intrusió no desitjada dins del recinte de la Sagrada Família, amb l'evolució del terrorisme internacional la planificació ha hagut de canviar. En aquest cas hi ha dos aspectes: extern i intern. L'aspecte extern té a veure amb la feina dels cossos de seguretat, amb els quals col·laborem. I pel que fa a l'aspecte intern, hem hagut de reforçar les mesures de seguretat el màxim possible: càmeres, infrarojos, escàners, arcs de seguretat, control dels transports que entren dins del recinte i personal de seguretat les 24 hores del dia.

Quan decidiu fer aquest salt qualitatiu i quin va ser-ne el desencadenant?

L'any 2015 vam fer un pla estratègic en col·laboració amb els Mossos d'Esquadra, que van identificar uns punts de millora en la nostra seguretat que hem anat aplicant. El desencadenant, certament, és l'entorn internacional. En els atemptats de Londres, de París o de Brussel·les vam veure que estava canviant la forma d'atacar dels grups islamistes. Per tant, això ens obligava a prendre un seguit de mesures. Però no perquè la Sagrada Família fos considerada un objectiu en ella mateixa, sinó perquè l'estat d'alerta en què ens situem, nivell 4, afecta tota la ciutat, especialment els punts més mediàtics i turístics.

S'hi suma, a més, que és una església catòlica.

Sí, és una església catòlica. La transcendència de la Sagrada Família a nivell mundial és tant per a bo com per a dolent.

Barcelona

Tota una vida d'entrega a l'Església

Homenatge a Mn. Joan Batlles, gran renovador de l'Església catalana

L'acte va tenir lloc a l'Auditori Blanquerna i un dels que va intervenir va ser Josep M. Carbonell. / Agustí Codinach

Macià Grau
Barcelona

L'1 de febrer passat l'auditori de la Facultat de Comunicació Blanquerna-URL de Barcelona va acollir un acte d'homenatge a Mn. Joan Batlles i Alern. Enmig de moltes autoritats, com l'arquebisbe emèrit de Barcelona, el cardenal Lluís Martínez Sistach; el director general d'Afers Religiosos de la Generalitat de Catalunya, Enric Vendrell, o l'expresident de la Generalitat Jordi Pujol, i durant dues hores que per a tothom van ser insuficients, es va fer memòria d'una vida que Batlles va dedicar a l'Església.

A l'acte s'hi van adherir també altres personalitats que no hi van poder assistir físicament, com l'abat de Montserrat, Josep Maria Soler; el pare Manel Pousa, o el prior de Solius, Josep Peñarroya. Tots ells van enviar una carta que es va llegir a l'homenatge i que tenia un denominador comú: Batlles va dedicar la vida a l'Església i al poble de Catalunya, i va ser un sacerdot exemplar, modest i senzill. Alguns d'ells, com el prior de Solius, es van atrevir fins i tot a dir que «hauria sigut un bon bisbe per al nostre país».

Totes les intervencions van mostrar la seva gratitud amb l'homenatjat, ja que com va explicar Josep Mas, membre d'Acció Catòlica, «va ser per a molts el motor per triar els camins que han emprats». Precisament va ser Batlles qui va impulsar una Acció Catòlica més oberta, seguint les directrius que va marcar el Concili Vaticà II, que va viure plenament. Aquest esperit crític el va manifestar Josep M. Carbonell, degà de la Facultat de Comunicació Blanquerna, amb les seves paraules: «Era un home que transmetia la

«Era un home que transmetia la llum de fe, era crític però molt unit a l'Església»

Llum de fe, era crític però molt unit a l'Església.»

L'acte, que va comptar amb una interpretació musical del clarinetista Abel Batlles, va finalitzar amb la visualització d'un recull de fotografies de Mn. Batlles, tot recordant que amb la seva mort es tanca una pàgina de la història de l'Església de Barcelona.

La contribució de Mn. Joan Batlles

Mn. Joan Batlles va morir el mes de setembre passat a l'edat de 100 anys i és conegut pel seu gran treball a favor de l'escoltisme i la Federació de Joves Cristians, però també per haver estat un defensor aferrissat del treball pastoral conjunt. L'any 1968 va fundar el Centre d'Estudis Pastoral en el qual va implicar-hi capellans, laics i religiosos de tots els bisbats de Catalunya.

Per haver defensat sempre l'arrelament de l'Església a la realitat catalana, l'any 1994 li va ser atorgada la Creu de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya.

BASÍLICA DE LA PURÍSSIMA CONCEPCIÓ I ASSUMPCIÓ DE NOSTRA SENYORA
Aragó, 299, 08009 Barcelona T. 93 457 65 52

LA MEVA VIDA, UN CAMP DE MISSIÓ

Conferències Quaresmals 2018

DIUMENGE 25 DE FEBRER

18:30 VESPRES SOLEMNES

19:00 **L'ACTUAL NÍNIVE D'IRAQ, UNA CRIDA A LA CONVERSIÓ**
Col·loqui entre P. SALAR BOUDAGH, Vicari General de la diòcesi caldea d'Alqosh i membre de la Comissió per a la reconstrucció de Nínive i Sra. MARTA GARCÍA CAMPOS, AJUDA A L'ESGLÉSIA NECESSITADA-ACN. En castellà.

DIUMENGE 4 DE MARÇ

18:30 VESPRES SOLEMNES

19:00 **MISSIONAR BARCELONA**
Col·loqui entre Mons. ANTONI VADELL FERRER, bisbe auxiliar de Barcelona i CHIARA CURTI, mare de família, arquitecta i col·laboradora de la parròquia.

DIUMENGE 11 DE MARÇ

18:00 **CONCERT "Les Il·lagues de Nostre Senyor Jesús"**, DIETRICH BUXTEHUDE (s. XVII)
A càrrec de solistes de la coral de l'Oratori de BONAIGUA.

19:00 **ECLIPSI I RESPLENDORS DE DÉU A CATALUNYA**
Col·loqui entre Sr. ANTONI PUIGVERD I ROMAGUERA, periodista, i Sr. JORDI CABANES, professor universitari CEU.

DIUMENGE 18 DE MARÇ

18:30 VESPRES SOLEMNES

19:00 **JOVES I GRANS, PELEGRINS DE L'ALEGRIA**
Col·loqui entre l'arquebisbe de Panamà Mons. JOSÉ DOMINGO ULLOA MENDIETA, organitzador de la propera JMJ Panamà 2019, i Mn. BRUNO BÉRCHÉZ, delegat diocesà de Joventut. En castellà.
20:00 **ADORACIÓ PELS FRUITS DE LA JMJ PANAMÀ 2018**
Amb cants de lloança del grup de Joves WORSHIP.CAT

Les conferències són un moment de recés espiritual.
Amb temps de reflexió, pregària i adoració.

En acabar les conferències, es podrà saludar personalment al conferenciant.

Missa de 18h i de 20h a la capella del Santíssim. NO hi haurà Missa Jove a les 20:30.

www.parroquiaconcepcioibcn.org

En la mort de mossèn Joan Mora

Àngel Ros
Alcalde de Lleida

Ens ha deixat mossèn Joan Mora, símbol d'entrega als altres, a Lleida i a totes les comunitats on l'ha portat la seva missió.

Mossèn Joan ha estat molt estimat a la nostra ciutat i també, molt especialment, als petits pobles de muntanya de l'Alta Ribagorça, on va exercir el sacerdoci durant molts anys.

Mossèn Joan Mora havia nascut a Tragó de Noguera, un poble que va desaparèixer amb la construcció del pantà de Santa Anna i que ell sempre em recordava. En moltes ocasions em va dir carinyosament que el carrer de Lleida que duia el nom del seu poble era molt petit, preocupat per fer perviure el seu lloc estimat de naixement.

De mossèn Joan Mora recordarem la seva gran humanitat, la seva generositat i el seu ecumenisme. Crec que trobaríem pocs llocs on en una església compartissin l'espai els creients catòlics i ortodoxos. Era ecumenisme i alhora ajut a la integració de la comunitat romanesa immigrant. L'església del Carme a Lleida ha estat l'església dels catòlics i dels ortodoxos, on han compartit espai i fe. I això ho ha fet possible mossèn Joan Mora.

A més de la tasca cap als novins, cal destacar la seva dedicació pels més febles de la societat, primer des de l'església del Carme i després amb la creació de la Fundació Jericó, que es va traslladar des del centre parroquial fins al carrer Tallada, al centre històric, on desenvolupa tam-

bé la funció d'alberg municipal. Ha estat i seguirà essent un orgull que una entitat com la Fundació Jericó gestioni l'alberg. La Fundació Jericó ha aconseguit també, a l'entorn de mossèn Mora, aglutinar un conjunt de voluntaris compromesos amb la tasca social.

Recordo la seva il·lusió quan es va inaugurar l'Alberg Jericó, a la seva ubicació actual, i també

Recordo la seva il·lusió quan es va inaugurar l'Alberg Jericó i quan ens va ensenyar l'espai dedicat al culte per a catòlics, ortodoxos jueus i musulmans

recordo quan ens va ensenyar l'espai dedicat al culte a l'alberg per a catòlics, ortodoxos, jueus i musulmans amb icones de totes les religions, traspuant una profunda estima per la persona i respecte a les creences individuals. Aquest espai és una mostra més del seu tarannà i de la seva profunda vocació d'acollida i de servei al pròxim.

Al maig de l'any 2016 l'Ajuntament de Lleida li va concedir la Medalla de la Paeria a la Solidaritat per la seva tasca permanent d'ajut als més desfavorits. Una intervenció mèdica no li va permetre recollir la distinció al Saló de Plens i l'hi vaig lliurar a l'Hospital de Santa Maria, on llavors es trobava.

Malgrat la seva malaltia va seguir treballant a la parròquia i a la Fundació fins fa poques setmanes. Fa molt pocs dies el vaig veure per darrera vegada a la Casa Sacerdotal, no em va parlar d'ell, em va parlar del futur del Centre de Dia per a Persones Sense Sostre, que construirem a l'antic Convent de les Josefines.

En molt poc temps de diferència la nostra ciutat ha perdut dues personalitats dedicades als altres: el pare Joan Sunyol i, ara, mossèn Joan Mora.

Mossèn Mora ha deixat una petjada inesborrable en la ciutat i en la vida de moltes persones. La seva obra continuarà però trobarem a faltar la seva dedicació incansable, el seu carisma, i la seva bondat. Descansi en pau.

Lluís Llamas, testimoni de fe

Josep Oriol Pujol i Humet
Director general de la Fundació Pere Tarrés

Segona quinzena de juliol del 1977. Vintena llarga d'adolescents de diverses extraccions socials d'una població industrial, Montgat, de travessa pel Parc Nacional d'Aigüestortes. Lidera «l'aventura» Lluís Llamas, claretià, de trenta anys. Caminem, riem, descobrim la natura, enraonem, reflexionem, ens banyem en aigües gelades... Al capvespre celebrem l'eucaristia en rotllana, uns fulls amb la lectura, pregària eucarística «de diversos països», compartim la comunió —unes llesques de pa consagrades en un senzill plat d'alumini—. La fe és do, aquella vivència del Crist i la comunitat al costat de l'estany de la Llebre, al Refugi de l'Estany Llong, al peu dels Encantats, va ser una oportunitat extraordinària per acollir aquest do. La breu homilia, el debat sobre les nostres preocupacions, la seva escolta i el comentari encertat,

La breu homilia, el debat sobre les nostres preocupacions, la seva escolta i el comentari encertat, van ser determinants en el nostre procés de creixement personal

la prudent correcció van ser determinants en el nostre procés de creixement personal.

Després de Montgat, també va estar a Sabadell, d'administrador del Col·legi Claret i com a rector a Sant Boi. Quan li demanàvem: «Podries venir a fer una xerrada a monitors i famílies?», hi vam poder comptar sempre que el vam necessitar. També a Valls a l'escola i a la parròquia amb els monitors.

Recordo trobades de monitors organitzades pel Moviment de Centres d'Esplai Cristianisme Catalans —MCECC— i Coordinació Catalana, en què era un dels pocs preveres que tenia la bona fe i compromís amb els seus monitors d'acompanyar-los un cap de setmana de trobada i dormir amb ells per terra dins les tendes d'acampada. Amb 50 anys aquest testimoni ajudava a entendre de debò la pastoral dels joves i donar-se. Després de la mort dels pares, la vocació missionera el portà al Brasil. Primer en comunitat, després per manca de vocacions sol a la parròquia de Sao Miquel do Guaporé, a l'Estat de Rondonia. De tant en tant, sabies que estava uns dies a Catalunya. Discret, amb les germanes...

El passat dijous, 1 de febrer, al migdia, anant a una comunitat rural de la regió, conduint la furgoneta per aquelles carreteres de terra, va patir un infart. La seva parròquia l'acomiadà amb estima: flors, cants, el bisbe de Guajará-Mirim, concelebrà amb altres missioners i tota la comunitat.

Una vida gens estrident, un religiós com tants d'altres, sense ambicions de càrrec, autèntic, convençut i coherent amb la seva vocació. Tot i que endreçat i polit, feia «olor d'ovella»!

Barcelona

«Els joves ens proposen el desafiament de renéixer cada dia»

Mons. Agostino Marchetto, participant a les 53enes Jornades de Castellaura

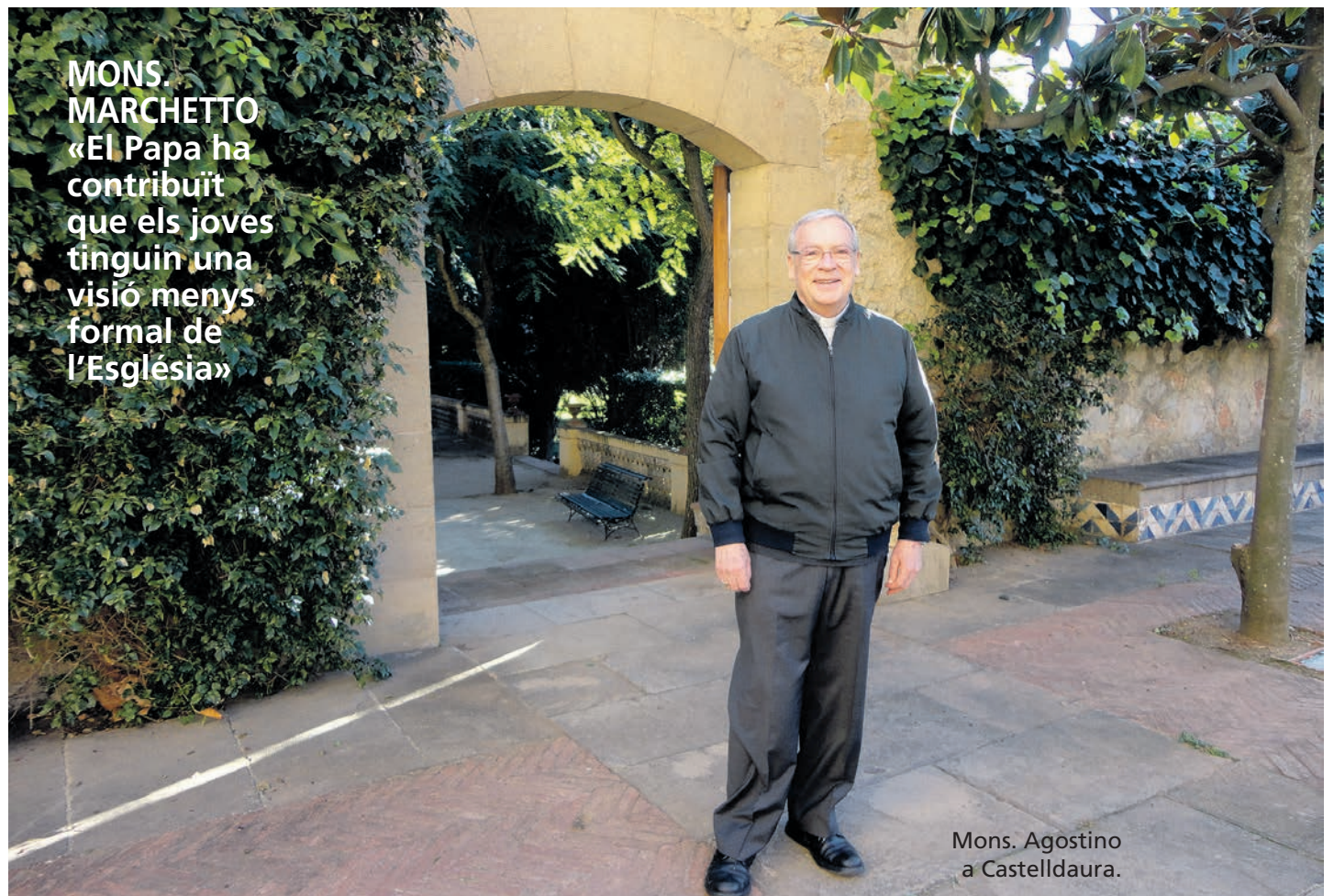
Rosa María Jané Chueca
Premià de Dalt

Les 53enes Jornades de Qüestions Pastorals de Castellaura d'enguany han tractat sobre *Joves, fe, vocació* amb la mirada posada en el proper Sinode de Joves. Un dels participants en aquestes jornades ha estat l'arquebisbe emèrit Agostino Marchetto, nunci apostòlic i especialista en hermenèutica del Concili Vaticà II. Abans de la seva intervenció (*Els joves, la fe, i el discerniment vocacional en la perspectiva del Vaticà II*) hi enraonem una mica sobre la joventut actual.

Segons ell, «els joves ens proposen el desafiament de renéixer cada dia. La nostra contribució individual al món, a l'Església, és única. El que no fem, ningú no ho farà per nosaltres».

Mons. Agostino reconeix que els joves «no saben gaire cosa sobre el Concili Vaticà II, però tampoc els adults...». Considera que el gran tema del Vaticà II va ser «l'Església en ella mateixa i la seva projecció cap enfora. L'Església és present arreu del món, i amb el papa Francesc té més repercussió. El servei a la humanitat, als més pobres i oprimits, la defensa dels drets humans són aspectes pels quals els joves haurien de mostrar un cert interès...».

Més que parlar-los del Concili, Mons. Marchetto creu que caldria «testimoniar-lo i ajudar-los a comprendre que l'Església es va reformar, que es va posar al dia, que va renovar el llenguatge, que va procurar donar respostes al món d'avui, que l'Església va demanar al món contribuir a la pròpia renovació... també és cert que cal tenir una metodologia, un llenguatge per parlar als joves i és el que fa el papa Francesc».

Mons. Agostino
a Castellaura.

I no hi ha dubte que el Pontífex argentí té una gran capacitat per connectar amb la joventut. Així, el prelat italià opina que «el Papa ha contribuït que els joves tinguin una visió menys formal de l'Església. Francesc no és cap revolucionari, ell diu que l'única veritable revolució és Jesucrist i el seu Evangelí. Però veritablement l'esforç que fa per arribar als joves és evangèlic: no només els gestos. Tampoc no té por de tocar certs temes actuals. Per exemple, el tema dels migrants, en

què ha tingut paraules de denúncia molt fortes, ha exigit el respecte a la dignitat de tota persona humana...».

Els joves del Concili Vaticà II i els d'ara són molt diferents, «però són joves», subratlla l'arquebisbe, «són diferents perquè el món és diferent, però el cor de l'home sempre és el mateix. Busca l'alegria i la felicitat, la bellesa... és una cosa natural en l'ésser humà. No és just pensar que hem de canviar completament per arribar als joves. També els joves

necessiten una certa continuïtat i presentar-los el cristianisme en la seva autenticitat».

L'Església està fent un esforç per arribar als joves, a aquestes perifèries existencials de les quals ens parla el Papa. En aquest sentit, el proper Sinode dedicat als joves suposa «un gran esforç per donar-los la paraula, per oferir-los l'oportunitat de dir-nos el que pensen... aquest component ja hi era en el Concili Vaticà II», reflexiona Mons. Agostino.

Madrid

Missions Salesianes convida a apadrinar una escola

Redacció / Madrid

Missions Salesianes ha llançat la campanya «Un col·legi. Un futur», perquè tots els nens i les nenes puguin tenir l'oportunitat d'accedir a una educació de qualitat que els obri les portes del futur. La construcció d'un col·legi és el primer pas perquè es faci realitat aquest somni i tenir eines per lluitar contra la pobresa. Una vegada construïda l'escola, són moltes les necessitats: materials, professorat format, alimentació per a l'alumnat... per això, Missions Salesianes compta amb el programa *Apadrina una escola*, una iniciativa que permet ajudar els nens

i nenes del centre i que els dona les mateixes oportunitats a tots.

Apadrinar una escola és una molt bona manera de col·laborar amb l'educació de milers de nens i nenes, de posar fi a la pobresa i de transformar el món en un lloc millor. «Poder anar al col·legi i rebre una bona educació és un punt d'inflexió. Amb llapis, pissarres i un professor comença tot», explica Ana Muñoz, portaveu de Missions Salesianes. Segons Muñoz, «als nostres nens se'ls fa difícil anar a l'escola, aprendre la lliçó, els exàmens... però més dur és no poder-hi anar». Per a més informació: misionessalesianas.org.

Rut, un relat fascinant de fe i humanitat (II)

Una pàgina dramàtica sobre l'emigració de la família

El drama d'emigració d'una família

El llibre de Rut narra amb sobrietat de paraules l'emigració d'Elimèlec, de la seva dona Noemí i dels dos fills Mahlon i Quilion de Betlem cap a les terres d'«infidels», les terres de Moab i d'Ammon, a causa de la greu fam a les terres de Judà. La narració deixa entreveure el drama que per a aquesta família significava el desplaçament a unes terres habitades per enemics senyalats d'Israel. Elimèlec i els seus han de deixar a causa de la fam la seva ciutat natal, Betlem, que etimològicament significava «casa del pa», pels fèrtils camps de l'enemiga Moab.

La fatiga, les diversitats culturals i socials, com també les dificultats a les quals ha de fer front l'immigrant a causa de les necessitats del viure de cada dia, li recorden els problemes dels patriarques.

Si hom estableix un paral·lelisme amb altres migracions narrades per la Bíblia, es pot fer càrrec de la situació en la qual s'havien de trobar els emigrants de Betlem, la família d'Elimèlec.

Per bé que sense dir-ho explícitament, el text del llibre de Rut deixa entendre que Noemí s'havia fet la idea de quedar-se definitivament a Moab, on els seus fills, Mahlon i Quilion, s'havien casat amb dues moabites: Orpà i Rut. Uns deu anys més tard de residència a Moab, la terra estrangera, havia estat acceptada com a pàtria. Però els esdeveniments dolorosos en la vida de Noemí capgiren les coses: primer li mor el marit, Elimèlec, i després els fills, Mahlon i Quilion, així Noemí queda privada del marit i dels fills. Noemí vella, queda viuda i sola, en una terra estrangera, sense defensa ni protecció: la viuda no pertany a ningú i és mal vista per tothom. Fou en aquesta situació que Noemí decidí retornar a Betlem: «Quan Noemí va saber que el Senyor havia concedit al seu poble una bona collita de blat, es preparà per a deixar els camps de Moab amb les seves nores Orpà i Rut» (1,6).

Déu mou Noemí a trencar el lligam adàmic amb la terra estrangera i la porta a entrar en un disseny superior ric d'horitzons, segons fa veure la narració que segueix.

La solitud de Noemí

El període «d'uns deu anys» (1,4) transcorreguts per Noemí i els seus familiars a Moab, on s'havien establert, deixa entendre que aquesta família hebrea s'havia integrat en el poble moabita.

La viduitat de Noemí semblava

poder retrobar la serenitat en el matrimoni dels dos fills, però la situació esdevingué novament precària: passats uns deu anys de permanència a Moab moriren també els dos fills. El text bíblic expressa amb dos incisos ràpids, però incisius la nova situació de la mare: «Elimèlec, marit de Noemí, va morir, deu anys després van morir també els dos fills, i Noemí es va quedar sola, sense fills i sense marit» (1,4-5). La tragèdia s'afegeix a la tragèdia, i tot és narrat en cinc versets. La inexorabilitat dels fets palesa aquesta solitud total, completament buida, sense horitzons.

La solitud entra en l'àmbit de la «dinàmica del que és provisional», de la qual l'home és cridat a sortir-ne: de fet, està destinat a la comunió amb la societat dels homes a la societat del Transcendent, a la societat familiar.

La solitud viscuda per Noemí no fou certament una solitud electiva, perquè ella s'hi trobà submergida només a causa d'una sèrie de morts que es presentaren. Fou la solitud del que sofreix durament colpit pel dolor en la dimensió més profunda del seu esperit pel fet de trobar-se privat dels afectes millors en el ràpid transcórrer de pocs anys. Fou també una solitud existencial, perquè Noemí, després

Noemí captà els senyals de la providència divina en els esdeveniments de la seva existència

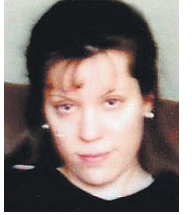
d'haver fruit del capgirament de la situació de la fam («En l'època que els jutges governaven els israelites, hi hagué fam en el país» 1,1), mentre s'obrien horitzons de prosperitat i d'esperança a Moab amb el matrimoni dels fills, sofí la solitud de la mort del marit i dels fills.

Per això la solitud de Noemí a Moab pren un caràcter purificatiu. Si Elimèlec hagués continuat viu, Noemí probablement hauria fixat definitivament la residència a Moab, esdevenint així habitant d'una terra que no era la de les promeses divines. Si els fills de Noemí haguessin sobreviscut, és possible que Noemí hagués tingut una descendència potser nombrosa, que,

però, no hagués estat emparentada amb la línia dinàstica del Messies, perquè no hi hagués hagut el matrimoni de Rut amb Booz.

El text bíblic deixa entendre clarament que Noemí captà els senyals de la providència divina en els esdeveniments de la seva existència: «Noemí s'aixecà per deixar els camps de Moab» (1,6). El verb «aixecar-se» (*qûm*) indica que Noemí prengué una decisió meditada i volguda.

Noemí havia sentit dir que el Senyor «havia visitat el seu poble amb una bona collita de blat» (1,6 b), a Betlem. En el llenguatge bíblic el verb «visitar» (en hebreu *paqad*) indica una intervenció provident de Déu a favor del poble o de persones individuals. En aquest sentit Josep morent profetitzava que Déu «visitarà Israel i el farà sortir d'Egipte vers la terra promesa» (Gn 50,24-25). És aquesta fe en la «visita» de Déu que Noemí llegeix el propi present i decideix el propi futur. En la seva solitud existencial Noemí madura la decisió d'anar a l'encontre del futur tota sola, confiant només en una nova «visita» de Déu. D'aquesta manera, es dibuixa la filigrana que dona unitat i significat a tot el llibre de Rut: la fe de Noemí i l'amor de Rut.

Teresa Solà
Doctora en Teologia
Bíblica i en Filosofia

Noemí amb la seva nora Rut.

Des del monestir

La invitació

Quan algú és convidat a trobar-se amb aquella persona perquè es tracta d'una llarga coneixença i amistat s'allarguen les converses, comencen a sorgir diferents valors d'una excel·lent dimensió cada cop d'interpretacions més interessants. Quan es detecta un clima favorable creixen les expressions i es donen els sentiments espirituals, àdhuc també es crea el desig de compartir el clima de confiança mútua que finalment es converteix en una trobada plena d'afecte i, per tant, molt profitosa.

És molt bell l'episodi de Zaqueu. Era un home baixet d'estatura, però desitjava veure Crist, que passava enmig de la gent, que amb grans crits l'aclamava. Heus ací que es produeix la invitació tan plena de contingut: Zaqueu decideix passar entre la multitud que cridava amb veus trepidants, però ell amb el seu enginy puja ràpid a la

figuera per veure el Fill de Déu, hi ha un creuament de mirades i Jesús li diu: «Zaqueu, baixa de pressa que avui m'haig d'hostatjar a casa teva» (Lc 19,5).

Zaqueu, amb gran joia, va anar ràpid a la trobada de tan sublim invitació, que plena de riquesa interior li donarà una gran força, i el seu creixement espiritual serà d'una dimensió tant gran i extraordinària que serà causa de la seva conversió i salvació. Avui diríem que li ha canviat la vida, perquè, d'ençà de la trobada, tot ho farà millor i diferent.

Així solen ser les invitacions del Senyor, que amb la seva pròpia iniciativa invita i surt a l'encontre dels seus amics perquè sap que la seva paraula omple el cor i ajuda en les necessitats més pro-

fundes de les persones. I com diu sant Pau: «Déu, amb la força poderosa que ens comunica, pot fer infinitament més que tot el que demanem i som capaços d'entendre» (Ef. 3).

Crist continua convidant i també mira els ulls dels homes d'avui, així com en totes les èpoques. Les seves paraules «avui m'haig d'hostatjar a casa teva» ressonen en les vides dels sants com sant Pau el gran predicador i apòstol, perquè Crist va ser sempre el seu referent, era qui li donava la força per testimoniar a tots que Jesucrist és el Fill de Déu.

En una altra ocasió es fixà amb el jove Bernat de Fontaines, després conegut com sant Bernat de Claravall, que va seguir el Crist seriosament recurrent en la vida monàstica l'aventura d'una entrega i recerca total. Fins a ser, com sant Pau, una sola cosa amb Crist.

M. Núria Illas
Priora del monestir de
Valldonzella

La sal de la terra

Acords: progrés, cohesió i educació

En temps complexos i convulsos hauríem de practicar molt més el fet de pouar en el patrimoni de la humanitat. Literatura i filosofia, tradicions i valors, conviccions i procediments, etc., i també, en les pròpies experiències, algunes d'elles, tan senzilles que sovint passen desapercebudes. En aquest escenari ens trobem amb els acords. Un acord és una mena d'«estació d'enllaç» perquè suposa un espai de trobada i perquè sempre suposa un punt d'arribada i, alhora, quelcom per iniciar. Acordar ha estat i és una de les més belles pràctiques humanes perquè en l'àmbit més petit o per al col·lectiu més ampli, en l'escenari familiar o ciutadà, per al món empresarial o polític... sempre genera un valor. De fet, els acords re-

presenten una de les expressions més humanes i humanitzadores. El valor dels acords es podria sintetitzar en tres potencials: el progrés, la cohesió i l'educació.

En la història de la humanitat són innombrables els exemples de progrés en l'àmbit social, laboral, polític, econòmic, científic... derivats dels acords. Aquí allò que emergeix és la capacitat o el potencial de mirar al futur i albirar una situació millor. I tot fruit d'un acord! També són una quantitat ingent els acords que han facilitat un pas significatiu en la cohesió sigui en l'àmbit matrimonial, familiar, veïnal, comunitari, intercultural, etc. Tots assaborim amb gust un acord perquè

el potencial cohesionador implica l'acceptació de raons, situacions, identitats... En una altra perspectiva, els acords tenen un alt potencial educatiu a l'escola i a la universitat. Un acord no és altra cosa que arribar a un nou argument o resultat després d'un diàleg —entre estudiants, pares, mestres o professors— que lliurament i conscient s'assumeix, ara, com a norma o com valor propi. I quan les coses es fan així la persona es fa més madura perquè ja no tenim davant nostre un mandat extern sinó un criteri interior. Teixir acords és una de les pràctiques que més ajuda al desenvolupament ètic perquè ens posiciona davant les persones i el món d'una manera molt més implicada i corresponsable.

Andreu Ibarz
Director general de
Blanquerna-URL i
professor de la Facultat
de Ciències de l'Educació

Mirada al món

La dignitat és el filtre infranquejable en aplicar la llei

Avui dia, la dignitat individual o col·lectiva (poble, nació o comunitat humana) no és només un valor moral, ètic o un principi religiós, sinó que és un dret i una norma jurídica d'obligat compliment. Com a norma jurídica ha de ser emparada i respectada per la llei i la seva transgressió, castigada. Altrament, no seria una norma de dret. La Constitució espanyola del 1978 es fonamenta en aquest principi i la fixa com a norma obligatòria a l'article 10.1: «La dignitat de la persona, els drets inviolables que li són inherents, el lliure desenvolupament de la personalitat, el respecte a la llei i als drets dels altres, són el fonament de l'ordre polític i de la pau social.» També la Carta de Drets Fonamentals de la Unió Europea, integrada en el Tractat de la Unió en l'article 1, comença dient: «La dignitat humana és inviolable. Serà respectada i protegida.» Trobarem molts altres tractats internacionals que proclamen el dret a la dignitat i que obliguen els

estats, autoritats i particulars a respectar-la, en especial a partir de la Declaració Universal dels Drets Humans de l'ONU del 1948.

No cal ser jurista, sinó simplement persona o ciutadà, per entendre, valorar i sobretot tenir el sentiment del que vol dir la dignitat. Ho entenem amb més intensitat quan algú, individu o poder públic, es comporta indignament davant d'una situació o en el tracte o imposant un càstig desmesurat envers una altra persona o col·lectiu. Aquestes consideracions del concepte i sentiment sobre la dignitat com a valor i com a norma són pertinents per valorar o estudiar les relacions actuals entre Catalunya i Espanya, en l'aplicació i interpretació de l'article 155 de la Constitució. Article que ha possibilitat, en la seva aplicació, deixar sense efecte les competències que tenia Catalunya i la Generalitat com a autonomia constitucional, i s'ha fet servir per destituir el seu

Parlament i el seu govern, legítimament escollits pel poble sobirà.

L'ús de la força física o aplicació forçada de les normes, encara que estigui emparada en una legalitat formal, ha de fer-se amb proporcionalitat i sense humiliar els seus destinataris, per molt que se'ls consideri derrotats políticament o judicialment. El filtre o límit ha de ser sempre la dignitat o tracte digne a les persones.

Si no fos així, resultaria que el valor dignitat quedaria buit de contingut i no tindria sentit com a principi estructural de l'ordenament i norma obligatòria en la Constitució o en el Tractat de la Unió.

La raó de la força és contrària a la força de la raó. Mai en democràcia una victòria legal o judicial justifica la humiliació o revenja desproporcionada, ja que seria contrària a la dignitat entesa com a valor, principi i norma de conducta indispensable en l'aplicació de qualsevol llei.

Eduard Sagarra i Trias
President de l'Associació per a
les Nacions Unides

Punt de vista

Carles Rubio

Coordinador escoles salesianes de Catalunya, Balears i província d'Osca

Escoles salesianes

La nostra tasca educativa i pastoral en l'àmbit escolar ens planteja nous reptes i necessitats a les quals hem de respondre. Les escoles salesianes de Catalunya estem immerses en un procés per impulsar la renovació i el canvi. En aquest marc, la primera qüestió a considerar ha estat fixar-nos l'objectiu, aclarir què necessitem i què volem. Així, el punt de partida ha estat centrat en la reflexió compartida amb totes les parts interessades (directius, professors, famílies...) sobre la finalitat educativa i pastoral de les escoles salesianes.

Partint d'aquí, i a la llum de la realitat social i econòmica actual, hem determinat el perfil competencial de sortida dels nostres alumnes, a mode de línies transversals que han de completar les competències clau que ens exigeix la llei, tot a fi de continuar essent fidels a la nostra opció per fer dels nostres destinataris *bons cristians i honrats ciutadans*.

El segon ha estat assumir els cinc grans reptes de tota innovació educativa: promoure el lideratge pedagògic necessari; garantir els temps de dedicació adequats; impulsar el desenvolupament d'una cultura docent més professional; implicar tota la comunitat educativa; atenuar i minimitzar la influència negativa del context.

Aquest projecte d'actualització gira al voltant de la transformació de l'escola en un conjunt d'entorns potents d'aprenentatge per desenvolupar amb excel·lència les competències de l'alumnat a través de metodologies actives, com

ara l'aprenentatge cooperatiu, l'aprenentatge basat en problemes, el treball per projectes, les intel·ligències múltiples o l'avaluació per competències, entre d'altres.

El perfil competencial que s'impulsa treballa a partir de l'acollida incondicional i l'acompanyament personalitzat de tot alumne i es concreta en dotze competències que volen fer de cadascun d'ells persones *emprenedores, responsables, autònomes, col·laboradores, creatives, crítiques, resolutives, obertes al transcendent, resilents,*

comunicatives, enginyoses i compromeses.

La nostra missió d'oferir una educació integral de qualitat, basada en els valors de l'Evangeli i el sistema educatiu de Don Bosco, cercant la formació de totes les dimensions de la persona, s'explicita ara i aquí a través de dotze competències. En el nostre procés educatiu, es proposa a cada jove un camí de creixement personal que està orientat a la trobada amb Jesucrist i al descobriment del propi sentit de la vida, per integrar-se a la societat i a l'Església.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

Canonge emèrit del Capítol Catedral de Barcelona
secretaria@catedralbcn.org

Anar amb compte amb el que es diu

Els antics eren savis i sabien el que es deien. Eren pensadors i autors que coneixien profundament la naturalesa humana. Les seves dites bíbliques gaudien de la inspiració divina. No parlaven només per ells mateixos, sinó que emetien la Paraula de Déu.

El Siràcida o Eclesiàstic va escriure: «Abans de criticar, informa't; / observa primer, i després blasma. / Abans de respondre, escolta atentament, / i no interrompis el qui parla. / No et barallis per coses que no t'afecten / ni t'emboquis en disputes de mala gent.»

La crítica dels altres és un esport que tots sabem jugar. No ens hi pensem gaire a jugar-hi. De vegades, sense cap informació. Hom critica perquè ho ha sentit a dir, ho ha tret de la televisió o del diari, ho ha sentit a la botiga, li ho ha dit un veí, que alhora li ha advertit que no ho digui a ningú... Davant de certs secrets, el receptor promet que serà silenciós com una tomba i, al cap d'una estona, amb tantes tombes, s'ha format un cementiri.

Critiquem, doncs, moltes vegades, sense cap informació real. Potser, fins i tot, amb un cert goig.

Perquè ens pot agradar que els altres facin les coses malament. Potser que plagui emascarar especialment els que ens han fet algun mal o, simplement, els que ens són antipàtics. L'escriptor bíblic recomana que el primer que cal fer és observar. I, després, jo afegiria que no passis a blasmar ningú. Possiblement, si t'informes, et podràs adonar de la veritat a mitges o bé de les mentides de les quals l'acusat és innocent.

Un altre remei notable és no respondre de seguida a les paraules dels altres. Hi ha un consell important: abans de contestar malament, compta fins a 100. L'Eclesiàstic és agut quan afirma de no barallar-se per coses que no ens afecten. I que no cal embolicar-se amb disputes de mala gent. Jesús també va dir que els seus deixebles havien de dir sí quan era sí, i no quan era no. Tot plegat demana una noblesa de cor i una gran prudència.

A propòsit de...

P-J Ynaraja

Capellà del Montanyà
ynaraja@gmail.com

Encara mereix confiança

Hom pot creure que s'ha aixecat la veda d'eclesiàstics si fem cas dels mitjans que es delecten publicant no tan sols els delictes greus, que és just fer-ho, sinó les rellicades més petites. Fa poc, va aparèixer aquesta notícia: «Detenen una dona per abandonar el seu bebè a la porta d'una església. Els parroquians van protegir la nena de les baixes temperatures. La policia nacional va localitzar la mare de la petita, una dona de 21 anys, que va ser detinguda a casa quan era a punt de fugir.»

Però no va abandonar la criatura, la va dipositar en un lloc on de seguida va ser acollida. L'Església li mereixia confiança. Si uns mesos abans hagués abortat, ningú no ho hauria publicat. Estimava la vida i no havia perdut l'esperança. L'Església va ser i és acollidora. Potser la manera d'actuar en alguns casos no és gaire legal, però sí compassiva. Allà on hi ha una missió hi ha una escola, un hospital i un orfenat.

Al poc temps d'arribar a Burgos, la meua mare em va portar a un hospici. No hi vam entrar, però de fora, em va ensenyar una finestreta a la part de darrere de l'edifici amb un timbre. Em va explicar que, quan una mare no volia el seu fill, tocava el timbre, el deixava allà i se n'anava. Les monges hi anaven ràpidament i se salvava.

Com a anècdota, us relato algunes històries. Fa anys m'ho va explicar una monja per terres val·lisoletanes. Un dia, quan entraven al convent, van veure una criatura a terra. La van protegir de seguida i, posteriorment, li van posar un nom. Van triar: Domingo (el dia que va passar) i d'antropònims que distingeixen les persones: Díez (el dia del mes), De la Escalera (lloc de la trobada). De gran, ningú no en sabia res.

Un noi i una noia van tenir una trobada furtiva. De la seva relació va sorgir l'embaràs de la jove. Ell se'n va assabentar, però se'n va despreocupar. Un dia va recapacitar de la mala manera d'actuar. Va saber que la criatura havia nascut i que la mare l'havia deixat a l'hospici. Hi va anar de seguida, es va explicar amb tot detall i li van lliurar el bebè. Aquella criatura va ser de mare desconeguda.

Al confessorari una jove va confiar les seves penes, sota secret. El sacerdot es va oferir a ajudar-la discretament. Va buscar un matrimoni d'acollida. El sigil i el tripijoc podien ser il·legals, però se salvava una vida.

Una cosa semblant li va passar a una noia violada reiteradament pel seu germà. Va arribar a la pubertat, i va quedar embarassada. Ho va amagar a la seva mare, però ho va dir a les monges del seu col·legi. La van ajudar amb molta discreció. El nen va néixer i va ser lliurat a algú en qui confiava que el tractaria i l'educaria bé. Ella va marxar de la població i va trencar completament amb els llaços que la unien a la seva perillosa família. Es va sentir lliure i tranquil·la. La mare i el fill viurien sense sentir-se humiliats.

Es publiquen notícies que desacrediten l'Església, però no hem d'amagar les que la magnifiquen. Molts conciutadans són vius gràcies a les persones que van obrar amb caritat, encara que ho fessin d'amagat.

«I EL MAL AUGMENTARÀ TANT, QUE ES REFRE» Missatge del papa Fran

Estimats germans i germanes,
Una vegada més ens surt a trobar la Pasqua del Senyor. Per preparar-nos per rebre-la, la Providència de Déu ens ofereix cada any la Quaresma, «signe sacramental de la nostra conversió»,¹ que anuncia i realitza la possibilitat de tornar al Senyor amb tot el cor i amb tota la vida.

Com cada any, amb aquest missatge desitjo ajudar tota l'Església a viure amb goig i amb veritat aquest temps de gràcia; i ho faig inspirant-me en una expressió de Jesús a l'Evangeli de Mateu: «I el mal augmentarà tant, que es refredarà l'amor de la majoria» (24,12).

Aquesta frase es troba en el discurs que parla de la fi dels temps i que està ambientat a Jerusalem, a la Muntanya de les Oliveres, precisament allà on començarà la passió del Senyor. Jesús, responent una pregunta dels seus deixebles, anuncia una gran tribulació i descriu la situació en què es podria trobar la comunitat de fidels: davant d'esdeveniments dolorosos, alguns falsos profetes enganyaran molta gent fins a amenaçar d'apagar la caritat en els cors, que és el centre de tot l'Evangeli.

Els falsos profetes

Escoltem aquest passatge i preguntem-nos: quines formes assumeixen els falsos profetes?

Són com «encantadors de serps», o sigui, s'aprofiten de les emocions humanes per esclavitzar les persones i conduir-les on ells volen. Quants fills de Déu no es deixen fascinar per les llagoterries d'un plaer momentani, que es confon amb la felicitat. Quants homes i dones no viuen com encantats per la il·lusió dels diners, que els fa en realitat esclaus del lucre o d'interessos mesquins. Quants no viuen pensant que es valen per ells mateixos i cauen presos de la soledat.

Altres falsos profetes són aquests «xarlatans» que ofereixen solucions senzilles i immediates per als patiments, remeis, però, que resulten completament inútils: quants no són els joves als quals s'ofereix el fals remei de la droga, d'unes relacions «d'un sol ús», de guanys fàcils però deshonestos. Quants no es deixen captivar per una vida completament virtual, en què les relacions semblen més senzilles i ràpides però que després resulten dramàticament sense sentit. Aquests estafadors no només ofereixen coses sense valor sinó que roben el més valuós, com ara la dignitat, la llibertat i la capacitat d'estimar. És l'engany de la vanitat, que ens porta a fer el fatxenda... i ens fa caure en el ridícul; i en el ridícul no hi ha marxa enrere. No és cap sorpresa: des de sempre el dimoni, que és «mentider i pare de la mentida» (Jn 8,44), presenta el mal com a bé i la falsedat com la veritat, per

La terra també pateix la manca de caritat.

Els falsos profetes s'aprofiten de les emocions humanes per esclavitzar les persones.

confondre el cor de l'home. Cadascun de nosaltres, per tant, està cridat a discernir i a examinar dins del cor si se sent amenaçat per les mentides d'aquests falsos profetes. Hem d'aprendre a no quedar-nos en un nivell immediat, superficial, sinó a reconèixer quines coses són les que ens deixen a dins un bon rastre i més permanent, perquè venen de Déu i certament ens serveixen per al nostre bé.

Un cor fred

Dante Alighieri, en la seva descripció de l'infern, s'imagina el diable assegut

en un tron de gel;² la seva estança és el gel de l'amor extingit. Preguntem-nos llavors: com es refreda en nosaltres la caritat? Quins són els senyals que ens indiquen que l'amor corre el risc d'apagar-se dins nostre?

El que apaga la caritat és primer de tot l'avidesa pels diners, «l'arrel de tots els mals» (1Tm 6,10); a això el segueix el rebuig de Déu i, per tant, el no voler buscar consol en ell, i ens estimem més quedar-nos amb la nostra desolació abans que sentir-nos confortats per la seva Paraula i els seus sacraments.³ Tot això es transforma en violència que s'adreça contra aquells que con-

siderem una amenaça per a les nostres «certeses»: l'infant per néixer, l'ancià malalt, l'hoste de pas, l'estranger, així com el proïsme que no correspon a les nostres expectatives.

També la creació és un testimoni silenciós d'aquest refredament de la caritat: la terra està enverinada a causa de les deixalles abocades per negligència i interès; els mars, també contaminats, han de recobrir per desgràcia les restes de tants naufragis de les migracions forçades; els cels —que en el disseny de Déu canten la seva glòria— es veuen solcats per màquines que fan ploure instruments de mort.

L'amor també es refreda a les nostres comuni-

tats: en l'exhortació apostòlica *Evangelii gaudium* vaig procurar descriure els senyals més evidents d'aquesta manca d'amor. Són aquests: l'agror egoista, el pessimisme estèril, la temptació d'aïllar-se i d'entaular contínues guerres fraticides, la mentalitat mundana que indueix a ocupar-se només del que és aparent, i disminueix així l'entusiasme missioner.⁴

Què podem fer?

Si veiem dins nostre i al voltant nostre els signes que més amunt he descrit, l'Església, la nostra mare i mestra, a

QUEDARÀ L'AMOR EN LA MAJORIA» (MT 24,12)

Preparesc per a la Quaresma

La pregària ens descobreix mentides amb les quals ens enganyem a nosaltres mateixos. / Luis Àngel Espinosa

El Papa convida a celebrar el sagrament de la Reconciliació el 9 i 10 de març. / Juan Pablo Arias

«Amb aquest missatge desitjo ajudar tota l'Església a viure amb goig i amb veritat aquest temps de gràcia»

«Hem d'aprendre a reconèixer quines coses són les que ens deixen dins nostre un bon rastre i més permanent»

«Com voldria que davant de cada germà que ens demana ajuda penséssim que es tracta d'una crida de la divina Providència»

més de la medicina de vegades amarga de la veritat, ens ofereix en aquest temps de Quaresma el remei dolç de la pregària, l'almoina i el dejuni.

El fet de dedicar més temps a la pregària fa que el nostre cor descobreixi les mentides secretes amb les quals ens enganyem a nosaltres mateixos,⁵ per buscar finalment el consol en Déu. Ell és el nostre Pare i desitja per a nosaltres la vida.

L'exercici de l'almoina ens allibera de l'avidesa i ens ajuda a descobrir que l'altre és el meu germà: el que tinc no és mai només meu. Com m'agradaria que l'almoina es convertís per a tot-hom en un autèntic estil de vida. De la mateixa manera que, com a cristians, m'agradaria que seguíssim l'exemple dels apòstols i veiéssim en la possibilitat de compartir els nostres béns amb els altres un testimoni concret de la comunió que vivim a l'Església. Amb aquesta finalitat faig meua l'exhortació de sant Pau, quan convidava els corintis a participar en la col·lecta per la comunitat de Jerusalem: «Us convé» (2Co 8,10). Això val especialment per a Quaresma, un temps en què molts organismes fan col·lectes a favor d'Esglésies i poblacions que passen per dificultats. I com voldria que també en les nostres relacions quotidianes,

davant de cada germà que ens demana ajuda, penséssim que es tracta d'una crida de la divina Providència: cada almoina és una ocasió per participar en la Providència de Déu cap als seus fills; i si ell avui se serveix de mi per ajudar un germà, no proveirà també demà les meves necessitats, ell, que no es deixa guanyar per ningú en generositat?⁶

El dejuni, per acabar, afebleix la nostra violència, ens desarma, i constitueix una ocasió important per créixer. D'una banda, ens permet experimentar el que senten aquells que els manca l'indispensable i coneixen l'agulló de la fam; de l'altra, expressa la condició del nostre esperit, afamat de bondat i assedegat de la vida de Déu. El dejuni

ens desperta, ens fa estar més atents a Déu i al proïsme, ens inflama la voluntat d'obeir Déu, que és l'únic que ens sacia la fam.

Voldria que la meua veu traspassés les fronteres de l'Església catòlica, perquè arribés a tots vosaltres, homes i dones de bona voluntat, disposats a escoltar Déu. Si us sentiu afligits com nosaltres, perquè en el món s'escampa la iniquitat, si us preocupa la fredor que paralitza el cor i les obres, si veieu que s'afebleix el sentit d'una mateixa humanitat, uniu-vos a nosaltres per invocar plegats amb Déu, per jejunar plegats i entregar plegats el que puguem com a ajuda per als nostres germans.

El foc de la Pasqua

Convido especialment els membres de l'Església a emprendre amb zel el camí de la Quaresma, sostinguts per l'almoina, el dejuni i la pregària. Si en molts cors de vegades fa l'efecte que la caritat s'hagi apagat, en el cor de Déu no s'apaga. Ell sempre ens dona una nova oportunitat perquè puguem començar a estimar de nou.

Una ocasió propícia serà la iniciativa «24 hores per al Senyor», que enguany ens convida novament a celebrar el sagrament de la Reconciliació en un context d'adoració eucarística. Aquest 2018 tindrà lloc el divendres 9 i el dissabte 10 de març, inspirant-se en les paraules del Salm 130,4: «Però ets tu qui dones el perdó.» En cada diòcesi, almenys una església quedarà oberta durant 24 hores seguides, per permetre la pregària d'adoració i la confessió sacramental.

La nit de Pasqua reviuem el suggeridor ritu d'encendre el ciri pasqual: la llum que procedeix del «foc nou» a poc a poc dissiparà la foscor i il·luminarà l'assemblea litúrgica. «Que la llum del Crist ressuscitat gloriósament dissipï les tenebres del cor i de l'esperit»,⁷ perquè tots puguem viure la mateixa experiència dels deixebles d'Emmaús: després d'escoltar la Paraula del Senyor i d'alimentar-nos amb el Pa eucarístic el nostre cor tornarà a cremar de fe, esperança i caritat.

Us beneixo de tot cor i prego per vosaltres. No us oblideu de pregar per mi.

NOTES

1. Missal Romà, I Dium. de Quaresma, oració col·lecta.
2. «El sobirà del reialme del dolor sobresortia de la superfície gelada, a partir de mig pit» (*Infern XXXIV*, 28-29).
3. «És curiós, però moltes vegades tenim por del consol, de ser consolats. És més, ens sentim més segurs en la tristesa i en la desolació. Sabeu per què? Perquè en la tristesa ens sentim quasi protagonistes. En canvi en el consol el protagonista és l'Esperit Sant» (Àngelus, 7 desembre 2014).
4. Nombres 76-109.
5. Cf. Benet XVI, enc. *Spe salvi*, 33.
6. Cf. Pius XII, enc. *Fidei donum*, III.
7. Missal Romà, Vetlla Pasqual, lucernari.

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana
llserrall@gmail.com

La lògica de la serp

L'expressió anglesa *fake news* al·ludeix a les notícies falses. Amb el gran poder dels mitjans de comunicació i de les xarxes socials, ha guanyat protagonisme. Els circuits mediàtics en garanteixen el transport i no n'asseguren la qualitat dels continguts. Una informació que no s'ajusta a la veritat es converteix en desinformació, distorsiona la comprensió dels fets, manipula els seus destinataris, destrueix la reputació dels adversaris... Un instrument de poder en mans de persones i institucions sense escrúpols per obtenir objectius sovint inconfessables. La confrontació política en la qual vivim immersos utilitza les notícies falses com a armes de guerra. Qui té més poder amb més força les imposa al col·lectiu, amb la connivència dels mitjans de comunicació, que té comprats a la seva causa. Intercanvi de favors. Garantia de supervivència econòmica a canvi de publicar el que calgui, fins i tot a la portada. Contaminar les xarxes per enverinar els usuaris, especialment els menys lúcids, que s'hi alimenten.

El missatge del papa Francesc amb motiu de la celebració de la 52a jornada Mundial de les Comunicacions Socials, enguany tracta sobre «*Fake news* i periodisme de pau». Val la pena llegir-lo i meditar-lo. Ens convida a tenir un discerniment atent i profund. Per a això, cal desemmascarar la que es podria definir com la «lògica de la serp», en referència a les primeres pàgines del Gènesi. La serp pretén seduir el cor de la dona i de l'home amb argumentacions falses i atraients. Mitges veritats, formulacions creïbles, enganys subtils per acabar en l'enfrontament directe. El Papa afirma: «Cap informació no és innòcua; al contrari, fiar-se del que és fals produeix conseqüències nefastes. Fins i tot una distorsió de la veritat aparentment lleu pot tenir efectes perillosos.» Dues tasques educatives s'insinuen com a necessàries: «Aprendre a llegir i valorar el context comunicatiu i a no ser divulgadors inconscients de la desinformació, sinó actius en el desvetllament.»

Les *fake news* en qualsevol de les seves versions, i encara més si es converteixen en virals, difícilment tenen marxa enrere. Fa molts anys, l'exemple

que s'utilitzava per indicar el caràcter irreversible d'aquesta conducta immoral era el següent. Algú pujava amb un sac ple de plomes al campanar d'una església. Quan era a dalt, llançava a l'aire totes les plomes, que voleiaven en qualsevol direcció. Si es penedia

del que havia fet i volia recollir totes les plomes, s'enfrontava a una tasca impossible. Si no vols recollir les plomes de la mentida, de les notícies falses, no les llancis a l'aire ni les divulguis sense confrontar-les. Els impulsors de les notícies falses compten amb la complicitat de grans mitjans de poder i els mateixos usuaris, les víctimes, es converteixen sovint en difusors gratuïts de la mentida i la manipulació.

Ser un bon periodista és digne d'encomi, tot i que és arriscat. Que trist ser un periodista que ven la seva ànima al diable!

Ser un bon periodista és digne d'encomi, tot i que és arriscat. Que trist ser un periodista que ven la seva ànima al diable!

Finestra a la vida

Victòria Molins, s.t.j.
viquimolins70@gmail.com

«On hi ha desesperació, que jo hi porti l'esperança»

Quantes vegades havia jo recitat les paraules de sant Francesc d'Assís sense tenir la consciència plena del que pot arribar a significar la paraula *desesperació*. Aquesta setmana he tingut l'oportunitat de conèixer-la ben de prop i de patir-ne les conseqüències en una situació límit.

Jesús va dir als deixebles: «Aquests dimonis només es poden fer fora amb la pregària»

Una trucada d'un amic meu em va posar a l'aguait del patiment que s'havia agreujat en aquella parella. Ell, redimit de la droga i l'alcohol, viu des de fa anys amb un dona alliberada també del mateix mal. Però aquesta, víctima de les conse-

qüències que sovint deixa aquest tipus de vida, la sida. A sobre, des de fa uns anys, amb un càncer que la fa patir molt amb tractaments agressius i alts i baixos en la seva delicada salut. Tots dos s'estimen i s'acompanyen amb una fidelitat que jo he admirat en moltes ocasions i que es manifesta continuament en situacions veritablement dures.

«L'he tingut una altra vegada a l'hospital perquè s'ha pres un munt de pastilles... Ara ja està a casa però no pots imaginar la desesperació que té perquè no ha posat fi a la seva vida...»

Era cap al tard quan em va trucar amb un to d'angoixa que ho deia tot. Vaig anar a casa seva. Més ben dit, a l'habitació seva, on viuen rellogats amb dret a bany i cuina. Una habitació de sis metres quadrats, atapeïda de coses: el llit de matrimoni, l'armari, totes les seves pertinències... i per la qual paguen mensualment la quantitat abusiva de 450 €.

La situació, ja agreujada per la malaltia, havia arribat en un moment encara pitjor perquè el meu amic havia deixat de cobrar el petit sou per un treball precari del qual no tenia dret a l'atur. Amb la petita paga de la dona i les despeses d'alguns medicaments que no entren per la Seguretat Social, arribava el moment de pagar l'habitació i no tenien diners. Ja feia dies que patien aquesta inseguretat i l'amenaça d'anar al carrer...

Durant uns vint minuts aquella dona, sempre animosa davant la malaltia, sempre tendra i amable, era la imatge de la més terrible desesperació.

Cridava a Déu perquè no l'havia deixat morir, amenaçava amb intentar-ho una altra vegada, i fer-ho de la manera més punyent... Després d'uns quants intents inútils d'abraçar-la com havia fet en altres moments, i de ser refusada per la seva situació fora de si, vaig optar per callar i pregar al seu costat deixant-la proferir tota mena de amenaces, d'altra banda, comprensibles. Recordava les paraules de Jesús als deixebles decebuts del seu aparent fracàs en la missió: «Aquests dimonis només es poden fer fora amb la pregària.»

A poc a poc, es va anar calmant i, amb un plor alliberador, em va fer una abraçada de les seves. S'havia superat el moment. Però la seva situació d'angoixa continuaria. Jo era conscient que solucionar aquell moment, i pagar el mes de relloguer, només era posar un pedaç a la seva complicada vida.

CatalunyaCristiana

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Rosa M. Jané, Carme Munté, Joan Andreu Parra, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Víctor Gay, GIRONA; Miquel Àngel Martín, LLEIDA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Júlia Ayala, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Víctor M. Cardona, TORTOSA; Patrícia Navas, URGELL; Xavier Bisbal, VIC; Javier Molina, EL CAIRE; Ana Alba, JERUSALEM

Col·laboradors d'aquesta setmana: Quim Banet, Pilarín Bayés, David Claret, Agustí Codinach, Pep Daudé, Jaume González, Macià Grau, Joan Guiteras, Andreu Ibarz, M. Núria Illas, Núria Jornet, Carles M. Lloig, Josep Masabeu, Joan A. Mateo, Ignasi Miranda, Victòria Molins, Glòria Monés, Francesc Nicolau, Joan Pallarès-Personat, Josep O. Pujol, Quique, Mercè Raga, Jesús Renau, Ignasi Ricart, Josep Rius-Camps, Àngel Ros, Eduard Sagarra, Lluís Serra, Leticia Soberón, Teresa Solà, Joan Soler, Andreu Sotorra, Sebastià Taltavull, P-J Ynaraja

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA
Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat (Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Pàgina web: www.catalunyacristiana.cat
www.facebook.com/catalunyacristiana

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Administració: Isabel Giralt (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de l'APPEC
Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 135 €

Gibraltar i Portugal: 135,01 €

Resta d'Europa: 213,25 €

Amèrica i Àfrica: 250,01 €

Àsia i Oceania: 325,05 €

El setmanari rep l'ajut del Departament de Presidència de la Generalitat de Catalunya

Carta dominical

El millor dejuni d'aquesta Quaresma

Ara fa uns dies, vaig parlar amb una persona que em deia: «Soc cristià de tota la vida, però tot el que hem viscut aquests darrers mesos a casa nostra m'ha desorientat fins al punt de perdre la vitalitat i la joia interior amb què vivia abans.» «Felicitats», li vaig respondre. «Sí, felicitats perquè has pres consciència de com un fet exterior està afectant la teva vida interior.» Prendre consciència és el primer pas per poder reorientar la nostra vida, per a la nostra conversió personal. «Convertiu-vos i creieu en la Bona Nova.» Aquesta és la invitació de Jesús a l'inici de la seva activitat missionera, que la reforma litúrgica ha recuperat per al ritu de la imposició de la cendra al començament de la Quaresma.

La Quaresma és un bon temps per revisar la nostra vida interior. Hi ha força cristians, especialment agents de pastoral, que en aquest temps quaresmal participen en un recés espiritual més o menys llarg. Un dia o uns dies de recés, lluny de l'enrenou de la jornada, de la vida centrada en el treball professional o en les tasques pastorals, ens obren al silenci, a escoltar el nostre interior i a escoltar la veu de Déu, que ens parla mitjançant

inspiracions profundes.

Tornar a deixar que Déu ocupi el centre de la nostra vida i poder fer experiència de com això ens ajuda a recuperar el to vital, és la nostra gran conversió, el gran canvi d'orientació en la nostra vida. El recés espiritual provoca aquest canvi de lloc i de ritme, aquest deixar temps per escoltar el nostre interior, aquest posar-nos en contacte amb la Paraula de Déu, aquest obrir-nos a l'acompanyament espiritual que fa possible que ens adonem de com estem realment, del que ens ajuda i de què hauríem de jejunar per recuperar el to vital interior.

L'essencial del dejuni és ser capaç de no ser esclau d'allò que ens aparta de Déu. El dejuni ens fa adonar de com les imatges, els objectes i les sensacions que ens envolten reclamen la nostra atenció constantment i ens distreuen.

Tenint en compte l'objectiu de ser forjadors de concòrdia que ens hem marcat per a aquest nou any, i enllaçant amb les paraules que em va dir la persona de què us parlava al principi, deixeu-me oferir-vos un possible dejuni per al temps de Quaresma d'enguany. En aquest sentit, us convido

i em convido a mi mateix a viure aquestes propostes:

1. Dejunem del reenviament de missatges polítics a les xarxes socials. Ens cal una distància i un cert humor. Només reenviem-nos missatges que regalin alegria i pau. Les notícies deixem-les per als mitjans de comunicació.
2. Dejunem d'aquelles converses que ja sabem prèviament que no porten a res positiu i que poden perjudicar la nostra relació. Ajudem-nos a canviar de tema quan algú de nosaltres comenci.
3. Dejunem de tot allò que pugui crear divisió. Aquest és un temps ideal per redescobrir tot el que ens uneix i tenim en comú.

Només són set setmanes. Creieu que és possible? Demanem, sense por, ajuda a Déu. A Déu li encanta regalar-nos la seva força per assolir la concòrdia i la comunió en la diferència. Molt bona Quaresma a tothom!

Joan Josep Omella
Omella
Cardenal arquebisbe
de Barcelona

Als quatre vents

Les sorpreses de Déu

Hi ha dos temps actius d'espera al llarg de l'any litúrgic: l'Advent, que és espera del naixement de Jesucrist, i la Quaresma, que és preparació de la Setmana Santa en la qual es commemora la seva mort i resurrecció. A la Bíblia ja apareixen nombroses situacions d'espera: el poble escollit atén durant segles l'arribada del Messies; els Reis Mags es posen en camí guiats per l'estrella, amb l'esperança de veure el nascut Rei dels Jueus; Simeó i Anna van al temple de Jerusalem amb el desig de poder tenir Jesús en braços...

Si el naixement del Messies requeria ser precedit per un llarg període d'espera, l'Església ens ofereix un temps litúrgic perquè ens preparem també per al gran misteri de la seva mort.

El Déu cristià és el Déu de les sorpreses. Cha-

teaubriand, a *El geni del cristianisme*, fa referència a aquestes inesperades manifestacions divines. Moltes generacions esperaven un Messies que seria el rei que sotmetria tots els pobles, però vet aquí que neix en un estable, que és fill d'un fuster d'un racó de Galilea, que predica sacrificis i és model de dolors i misèries fins que és capturat, torturat i mort clavat en una creu.

Com és això? És que Jesús de Natzaret no és Déu i per tant omnipotent? Pascal ofereix una clau explicativa d'aquesta renúncia al poder: «El Déu dels cristians no és només un Déu que exerceix la providència sobre la vida i els béns dels homes, per donar una feliç seqüència d'anys als qui l'adoren, com pensen els jueus. El Déu d'Abraham, el Déu d'Isaac, el Déu de Jacob, és un Déu d'amor

i consolació; un Déu que omple l'ànima i el cor d'aquells a qui posseeix.»

La Quaresma en què hem entrat ens endinsa en aquest misteri d'amor, en aquesta paradoxa que el fort es faci feble i el totpoderós es posi en mans de la humanitat per salvar-la.

El risc que tenim —apunta el papa Francesc en el seu missatge per a la Quaresma d'aquest any— és el refredament en la caritat. Citant Dante, recorda que en la seva descripció de l'infern s'imagina el diable assegut en un bloc de gel; el seu estatge és l'amor extingit. Hem d'estar alerta perquè no ens refredem en l'amor, i per això la Quaresma ens ofereix tres remeis: la pregària, l'almoïna i el dejuni. Sobre aquest tríode es mantindrà ferma la nostra caritat.

Jaume Pujol Balcells
Arquebisbe de Tarragona
i Primat

Inici

Edició digital 2015

Hemeroteca

Promocions

Aquesta Setmana

Església Catalunya

Església Espanya

Església Món

Vaticà

La Bona Notícia
també
a internet

www.catalunyacristiana.cat

ENTRA A LA PÀGINA WEB
I CONSULTA LA NOSTRA
HEMEROTECA.
HI TROBARÀS 35 ANYS
DE PREMSA RELIGIOSA.

Catalunya Cristiana col·labora amb

Lectures

Diumenge I de Quaresma

Lectura primera

Gn 9,8-15

*Aliança de Déu amb Noè,
salvat de la inundació del diluvi*

Lectura del llibre del Gènesi:

Déu digué a Noè i als seus fills: «Jo faig la meua aliança amb vosaltres, amb els vostres descendents i amb tots els éssers animats que hi ha amb vosaltres, els ocells, el bestiar i tots els animals domèstics i feréstecs que han sortit de l'arca. Jo faig amb vosaltres aquesta aliança meua: La vida no serà mai més exterminada per l'aigua del diluvi, no hi haurà mai més cap diluvi que devasti la terra.» Déu digué: «El signe d'aliança que poso entre jo i vosaltres i tots els éssers animats que hi ha amb vosaltres per totes les generacions és aquest: posaré el meu arc en els núvols com a signe de la meua aliança entre jo i la terra. Quan cobriré la terra de nuvolades i apareixerà l'arc entre els núvols, em recordaré de l'aliança que hi ha entre jo i vosaltres i tots els éssers animats; l'aigua no formarà més un diluvi que faci desaparèixer tot rastre de vida.»

Salm responsorial

24

Feu que conegui, Senyor, les vostres rutes,
que aprengui els vostres camins.
Encamineu-me en la vostra veritat,
instruïu-me, perquè vós sou el Déu que em
[salveu].

R. Tot el vostre obrar, Senyor, és fruit d'amor fidel
per als qui guarden la vostra aliança.

Recordeu-vos, Senyor,
de la vostra pietat i de l'amor que heu guardat
des de sempre.
compadiu-vos de mi, vós que estimeu tant. **R.**

El Senyor, bondados i recte,
ensenya el bon camí als pecadors.
Encamina els humils amb la seva justícia,
els ensenya el seu camí. **R.**

Lectura segona

1Pe 3,18-22

L'aigua prefigurava el baptisme que ara us salva

Lectura de la primera carta de sant Pere:

Estimats: Crist morí una vegada per raó dels pecats. Ell, el just, va morir pels injustos, per conduir-nos a Déu. El seu cos va ser mort, però per l'Esperit fou retornat a la vida. Per això anà a dur la seva proclamació als esperits empresonats, que s'havien resistit a creure en temps de Noè, quan la paciència de Déu esperava, mentre preparaven l'arca. En aquella arca se salvaren a través de l'aigua unes poques persones, vuit en total, i l'aigua prefigurava el baptisme que ara us salva, i que no consisteix a deixar net el cos, sinó a demanar a Déu una consciència bona gràcies a la resurrecció de Jesucrist, que se n'anà al cel, va rebre la submissió de les potestats i dels estols angèlics i està a la dreta de Déu.

Al·leluia

Mt 4,4b

*L'home no viu només de pa;
Viu de tota paraula que surt de la boca de Déu.*

Glòria Monés

Evangeli

Mc 1,12-15

Era temptat per Satanàs i l'alimentaven els àngels

Lectura de l'evangeli segons sant Marc:

En aquell temps, l'Esperit empenyé Jesús cap al desert, on passà quaranta dies temptat per Satanàs. Vivia entre els animals feréstecs i l'alimentaven els àngels. Després d'haver estat empresonat Joan, Jesús es presentà a Galilea predicant la bona nova de Déu; deia: «Ha arribat l'hora i el regne de Déu és a prop. Convertiu-vos i creieu en la bona nova.»

Consultori bíblic

Ignasi Ricart
Claretà i
biblista

Quin fonament bíblic té el dejuni cristià?

En els darrers trenta anys, no solament l'Església, sinó també la medicina, ha descobert el dejuni. Durant decennis les prescripcions de dejuni s'han anat reduint cada cop més. Ja no s'entenia més quin era el sentit del dejuni. Aquell qui durant la Quaresma s'animarà a jejunar una setmana, a no menjar res de sòlid, sinó a beure només molt de te o aigua o sucs, experimentarà com n'és, de benefactor, el dejuni. Un cop passades les dificultats del primer i segon dia, ja no sentirà més el sentit de fam. Se sentirà més lliure. Passejarà més amatent per la natura. En els seus moviments esdevindrà més lent. Evitarà espontàniament el neguit. Sentirà que la pressa no li fa cap bé.

El dejuni com a privació expressava en l'AT el dol i el penediment. L'únic dejuni prescrit en el judaisme és el del dia de l'Expiació (Lv 16). El judaisme posterior anirà ampliant els dies de dejuni (Za 7,5). Els profetes van lluitar perquè la pràctica del dejuni fos sincera i portés el poble a la conversió (Is 58,3-7), en la mateixa línia que es mou la predicació de Jesús (Mt 6,16-18; 9,14-15). És una expressió de l'actitud de dependència respecte de Déu. Es dejuna per preparar-se per a la unió amb Déu i per ajudar els germans pobres, per poder demanar perdó, llum i la gràcia de Déu. El dejuni de Jesús al desert expressa que està tot ell ocupat en Déu, al qual s'abandona confiadament en el moment d'inaugurar la seva missió.

Per a consultes: redaccio@catalunyacristiana.cat

Comentari de la Paraula

Josep Rius-Camps
Teòleg i biblista /
riuscamps@yahoo.es

Jesús viu el desert com el paradís

La Quaresma s'inicia sempre comentant les temptacions de Jesús en el desert. Aquest any litúrgic toca Mc 1,12-15, un relat brevíssim i molt dens, com s'escau a les escenes més importants. La iniciativa de posar a prova Jesús en el desert, el mateix desert que travessà el poble d'Israel fugint de l'esclavitud d'Egipte, ha procedit ara de l'Esperit Sant: «Immediatament l'Esperit Sant l'expulsa cap al desert.» L'«expulsa» igual que Jahvè «expulsà Adam» del paradís (Gn 3,24, primera menció a la Bíblia): té pressa perquè Jesús, que acaba de fer l'experiència de ser ell el Messies, superi en el mateix desert les proves que el poble d'Israel fou incapaç de superar durant els quaranta anys que durà la travessia: Jesús «s'estava en el desert dies quaranta i era posat a prova per Satanàs», amb l'èmfasi posat sobre la xifra «quaranta», molt recalcada en l'escena del diluvi (Gn 7,4.12.17, primera menció a la Bíblia) i en els quaranta anys durant els quals «els fills d'Israel menjaren mannà, fins que arribaren a terra habitada» (Ex 16,35). Marc no descriu les tres temptacions, com faran Mateu i Lluc. Jesús ha transformat el desert en un paradís: «estava en companyia de les feres, i els àngels el servien», evocació de l'ideal messiànic anunciat per Is 11,6-9.

Tant «les feres» com «els àngels», amb article determinant, són persones conegudes pels seus oients/lectors: saben qui són els qui devoren els béns de les viudes i els orfes i qui són els voluntaris que presten serveis a la comunitat. «Les feres» són els agents de Satanàs, els poderosos d'aquest món que pretenen imposar-li com s'ha de presentar davant Israel; Jesús no es veu afectat per la seva presència i en sortirà airós. «Els àngels» són les persones lliures que es posen al seu servei. Tota la vida pública de Jesús quedarà emmarcada dins aquesta escena. La segona escena ja la vam comentar dies enrere: Jesús «començà a predicar la bona notícia de Déu» precisament quan «Joan fou entregat» en mans del poder.

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC B; FERIA II)

Temps de Quarema

(SALTERI: SETMANA 1)

FEBRER

18. DIUMENGE

Diumenge I de Quaresma, Morat. Lectures: Gènesi 9,8-15 / Salm 24 / 1 Pere 3,18-22 / Marc 1,12-15
SANTORAL: Bernadeta Soubirous, vg; Eladi, b; Francesc de Regis Clè, prev. i mr.; Joan de Fièsola, b. Simó, b.

19. DILLUNS

Fèria, Morat. Lectures: Levític 19,1-2.11-18 / Salm 18 / Mateu 25,31-46.
SANTORAL: Àlvar de Còrdova, prev.; Conrad de Piacenza, erm.; Elisabet Picenardi, vg.; Gabí, prev. i mr.

20. DIMARTS

Fèria, Morat. Lectures: Isaïes 55,10-11 / Salm 33 / Mateu 6,7-15
SANTORAL: Amada, rel.; Eleuteri, b.; Maurici Proeta, b.; Nemesi i Potami, mr.

21. DIMECRES

Fèria, Morat. Lectures: Joan 3,1-10 / Salm 50 / Lluç 11,29-32. O bé: *Sant Pere Damià*.
SANTORAL: Claudi, mr.; Dositeu, mj.; Misteriosa Llum de Manresa.

22. DIJOUS

Càtedra de Sant Pere, apòstol, Blanc. Lectures: 1 Pere 5,1-14 / Salm 22 / Mateu 16,13-19
SANTORAL: Elionor o Leonor, reina

23. DIVENDRES

Fèria, Morat. Lectures: Ezequiel 18,21-28 / Salm 129 / Mateu 5,20-26. O bé: *Sant Policarp*.
SANTORAL: Marta d'Astorga, vg. i mr.; beata Rafaela de Ibarra.

24. DISSABTE

Fèria, Morat. Lectures: Deuteronomi 26,16-19 / Salm 118 / Mateu 5,43-48
SANTORAL: Edilbert, laic; Josepa Naval Girbés, vg.; Modest, b.; Primitiva, vg.

El sant

Per Eduard Brufau

Sant Policarp

Segons la tradició, el sant d'aquesta setmana, Policarp (c. 70 – 155), va ser un jove grec convertit al cristianisme pels mateixos apòstols, tot sembla indicar que per obra de sant Joan evangelista. Ben aviat va destacar pel seu zel i per la defensa de l'Església contra els pagans i contra els heretges. Nomenat bisbe d'Esmirna, a l'actual Turquia, va escriure nombroses cartes a diverses comunitats cristianes que li demanaven consell espiritual o bé consol durant les

persecucions. Va ser testimoni del pas del seu amic sant Ignasi d'Antioquia per la ciutat, quan aquest era dut a Roma per ser devorat per les feres. Anys més tard, sant Policarp va participar activament davant del Papa en el debat sobre la data de celebració de la Pasqua. Quan ja era molt gran es va decretar una persecució contra els cristians, durant la qual va ser arrestat; en no voler renegar de la fe en Crist, va ser condemnat a la foguera. Màrtir celebrat tant a les Esglésies d'Orient com a les d'Occident.

Assemblea de comunió

Els estudiosos de l'assemblea litúrgica, començant pel teòleg de la litúrgia Aimé G. Martimort, ens han ensenyat que aquesta és un signe, una realitat que cal incloure dins de l'àmbit sacramental. Quan ens reunim per celebrar la sagrada litúrgia, doncs, no conformem una trobada qualsevol, sinó que el fet de reunir-se al voltant de la presència del Senyor ressuscitat converteix aquest grup de persones en un signe en la sacramentalitat de la fe.

Segons la tradició testimoniada per les catequesis dels grans pastors i mestres cristians dels primers segles, com per exemple sant Joan Crisòstom, l'assemblea litúrgica és signe de l'Església; en contemplar-la hom hi ha de poder descobrir el veritable rostre de l'Església de Déu. Per això, en allò que té d'exterior, podem percebre els trets peculiars d'aquesta assemblea. El primer d'aquests trets és el de ser una reunió universal, és a dir, no pas la trobada d'un grup d'amics o de persones amb afinitats concretes, ni una mena d'*elit* espiritual o social. Només són dues les condicions per entrar-hi: la fe professada i el baptisme —o la seva preparació. Tot el que sigui

restringir aquesta porta d'accés és una violència humana imposada a una realitat divina. L'Església primitiva comprengué en tot moment que les assemblees litúrgiques havien de reunir en una unitat material i visible tots aquells que, humanament, estaven separats per molts conceptes (cf. Jm 2,1-4). La reunió eclesial no pot donar per descomptat que els allí aplegats tenen els mateixos criteris en qüestions diverses; allí ha de brillar el triomf, per la fe i la caritat, sobre les divisions humanes (cf. Mt 5,23-24).

Així, doncs, quan aquestes assemblees apleguen persones de diverses nacions, cultures, llengües, idees polítiques, etc., caldrà subratllar en la celebració litúrgica la unitat que, per sobre de totes les diferències humanes, obra la fe. Per això, intentar imposar una única visió sobre realitats discutides i discutibles, a tota la comunitat reunida, és violentar el seu caràcter sacramental. Això impediria que aquesta reunió esdevingués una veritable comunitat en la fe.

Però, a més, del que es veu, l'assemblea litúrgica és font de gràcia, es tracta d'una realitat que va

més enllà del seu àmbit contingent. Ella és un misteri diví, signe i símbol de realitats sobrenaturals.

En aquesta assemblea que és signe de l'Església —la que s'aplega aquí en els signes sacramentals i la que ja contempla en la visió el rostre de Déu— s'hi pot escoltar la veu de l'Esposa; ella parla al seu Espòs, el Crist, li expressa el seu amor en resposta al que ella ha rebut arran de l'experiència pasqual. Per això en l'assemblea ressona sempre l'oració del Crist; l'Església és, també, Cos de Crist, alhora que imatge anticipada de l'Església del cel, percebuda ara en l'obscuritat de la fe. És com l'Església celestial que descriu l'Apocalipsi, la reunió de gent de tota raça, tribu, llengua, poble i nació, que venen a cantar el misteri de Pasqua. Aquest aplec, doncs, com hem dit, superant totes les divisions humanes, és fraternal.

Entrar a l'assemblea litúrgica és, veritablement, entrar en un espai sagrat de comunió. En ella rebem els dons divins més excel·lents i, amb raó, exigeix un capteniment de fe adorant i de caritat.

Jaume González Padrós

Professor de l'Institut Superior de Litúrgia de Barcelona

Jornada d'estudis i divulgació «Sant Joan de les Abadesses, mil anys d'absència»

Núria Jornet Benito

Coinvestigadora principal del projecte *Paisatges espirituals* (UB-IRC-VM). Professora de la Facultat de Biblioteconomia i Documentació (UB)

Aquest mes de gener ha fet mil i un anys que el papa Benet VIII va decretar l'expulsió de les monges de Sant Joan del seu monestir. El Papa, després d'escoltar i donar crèdit a les greus acusacions de vida immoral i ultratge a la religió denunciades pel comte Bernat Tallaferro de Besalú, el comte Guifré de Cerdanya, l'abat Oliba i alguns alts càrrecs de la Seu d'Osona, va sentenciar les monges a viure fora del seu monestir i a instaurar en el seu lloc una canònica de clergues que hi mantinguessin el culte.

Mil anys després d'aquells fets, el Servei d'Arxius de la Federació Catalana de Monges Benedictines, juntament amb la parròquia de Sant Joan de les Abadesses, la Junta del monestir i l'Ajuntament d'aquesta vila, han organitzat diverses activitats per commemorar el mil·lenari de l'extinció del que fou el primer monestir femení dels comtats.

Entre les activitats del mil·lenari dutes a terme fins ara, destaca la jornada d'estudi i divulgació *Sant Joan de les Abadesses, mil anys d'absència*, que va tenir lloc el 7 d'octubre del 2017 al Palau de l'Abadia de Sant Joan de les Abadesses. La trobada, convocada pels organitzadors del mil·lenari, va reunir historiadors, arxivers i historiadors de l'art i va servir per posar sobre la taula el coneixement que es té sobre el monestir de Sant Joan de les Abadesses. També va permetre avançar en alguns dels episodis d'aquesta primera comunitat monàstica femenina en terres catalanes. Destaquem l'anàlisi de la seva supressió violenta l'any 1017, a través de l'estudi del context polític, del procés de construcció dels comtats catalans i en especial la creació del bisbat de Besalú (Salrach) i l'aprofundiment en la biografia de l'abadessa Ingilberga, sota l'abadiat de la qual es produí l'extinció del monestir femení (Pagès); així com l'estudi del manteniment inestable de la vida

La Jornada pot incloure's en l'interès constatat i renovat pel monacat i l'espiritualitat femenines en la historiografia medieval

La trobada va reunir historiadors, arxivers i historiadors de l'art.

monàstica després del 1017 (Ferrer). Altres ponències situaren el cas de Sant Joan en el context d'alguns aspectes clau de la historiografia altmedieval: la inserció de la comunitat en un model monàstic lligat al poder comtal i a la família fundadora, on el monestir és també una eina política que ajuda a la consolidació del seu poder i memòria i a la vertebració del territori, que conviu amb el model de les deodates o deovotes, expressió d'un altre tipus de religiositat (Brugués); el paper de les abadesses en la repoblació i configuració del territori, especialment sota l'abadiat d'Emma, i el marcat protagonisme femení (dones que roturen les terres, dones que compren...) de la societat que les envolta (Vinyoles).

Finalment, altres intervencions abordaren l'estudi de la comunitat sota perspectives teòriques i metodologies punteres: la història de les dones i del gènere —que, entre d'altres aspectes, ha significat el paper de les dones en els moviments espirituals medievals, ha recuperat la veu i l'experiència de

les dones en el cristianisme primitiu i reprèn l'anàlisi de la comunitat monàstica entesa no com una simple branca femenina de l'orde masculí— (Martin; Rosillo); els estudis vinculats a la perspectiva espacial, que permeten per exemple reconstruir el domini territorial del monestir (tipus i procedència dels béns, ubicació) a través de l'aplicació de les noves tecnologies de georeferenciació i cartografia (Costa).

Les conclusions de la Jornada obrien altres línies de recerca que seria interessant abordar per continuar avançant i consolidant les diverses aproximacions: la contextualització de l'episodi concret de supressió en el marc europeu, per comparar-ho amb algun altre exemple de substitució d'una comunitat femenina, amb al·lusions semblants a la vida immoral de les monges i en el context de processos de reforma monàstica; l'estudi crític de la documentació, en especial la relacionada amb l'episodi d'expulsió de les monges (butlla papal), que permeti avaluar l'autenticitat de les fonts

documentals existents; i, finalment, avançar en l'estudi de les estratègies de memòria (oblit i memòria, construcció d'una llegenda...) per les quals ens arriba fins als nostres dies el record de la comunitat i de les abadesses (Jornet).

La Jornada pot incloure's en l'interès constatat i renovat pel monacat i l'espiritualitat femenines en la historiografia medieval. No endebades un dels col·laboradors de la Jornada era el projecte *Paisatges espirituals. Models d'aproximació espacial a la transformació de la religiositat femenina als regnes peninsulars (s. XII-XVI)*. Es encomiable, en aquest sentit, que el SAF, com a entitat dedicada a la conservació i difusió d'una part significativa del patrimoni arxivístic català, impulsi aquests fòrums científics i de divulgació, es connecti a la recerca universitària i col·labori en projectes d'humanitats digitals que acosten la investigació i el patrimoni a un públic més ampli. Cal celebrar finalment que les ponències es puguin publicar properament en un volum monogràfic.

Sant Crist de la parròquia de Santa Joaquina de Vedruna de Barcelona.

Un apunt més sobre Domènec Fita i Molat

Carles M. Lloig / Carmelita

De fet, poca cosa més podem dir del carismàtic escultor gironí Domènec Fita i Molat. El seu estil, ni cal dir, és més aviat sobri i respectuós en l'art que l'ha caracteritzat, sobretot el religiós; tant és així que podem ben bé dir que s'ha fet digne mereixedor de la Creu Pro Ecclesia et Pontifice.

En el núm. 1.998 de *Catalunya Cristiana* del passat mes de gener, s'hi llegeix una extensa ressenya que fa referència a l'artista i mestre Fita, i aquí vull fer ressaltar

que a més de les seves aportacions artístiques a la basílica de la Sagrada Família, al monestir de Montserrat amb el majestuós Sant Benet, a Vic, a Girona i en moltes altres esglésies d'arreu de Catalunya, també llueix, a la parròquia de Santa Joaquina de Vedruna de Barcelona, regentada pels pares carmelites, una gran imatge del Sant Crist clavat en creu que presideix majestuosament l'ampla paret del presbiteri. Mirant la imatge ben de prop descobrim la seva cara d'home sofrent del Crist redemptor.

A moltes persones els ha ajudat

a reflexionar, tot meditant, sobre el dolor i la mort de Jesús clavat en creu per redimir tota la Humanitat. El signant és testimoni del moment impressionant en què es va aixecar la gran imatge, amb l'ajuda d'uns ternals, fins a ésser fixada al bell mig del presbiteri. Era a la meitat dels anys seixanta.

Des d'aquestes planes de *Catalunya Cristiana*, els carmelites fem arribar el nostre record i la nostra felicitació més sincera a aquest gran mestre i artista d'escultura religiosa del nostre país. Per molts anys!

Fomentar l'ecumenisme

En primer lloc, vull felicitar tot l'equip de Ràdio Estel pels bons moments que ens fan passar des de les 8 del matí fins a l'hora de dinar, que és quan us escolto diàriament. Quan sona el *Virolai*, m'emociono.

En aquests moments, també penso en els milions de persones, creients, que segueixen de bona fe, com nosaltres, el que ens diuen els directius religiosos.

Començant pel Papa, tots som convidats a fomentar l'ecumenisme i, en general, el respecte humà per les creences religioses.

Penso que vosaltres sou els indicats per ajudar a fomentar l'ecumenisme tan recomanat pels dirigents religiosos. Podríeu començar per posar música d'altres religions? Tèni prou llibertat per tocar el tema d'altres religions i creences, informativament i sense proselitismes?

Us agraeixo novament la vostra programació.

EDUARD PONS BALDEBEY
Barcelona

2018 serà l'any dels migrants

Davant qui considera les migracions com «una amenaça», el Papa anima a veure-les com «una oportunitat per construir un futur de pau». Francesc insisteix, un cop més, en el deure d'hospitalitat a migrants i refugiats, als quals dedicava l'1 de gener el Missatge per a la Jornada Mundial de la Pau.

Hi ha 250 milions de persones obligades a viure fora del seu país a causa de la pobresa, la fam o les guerres, i la resta del planeta no pot simplement mirar cap a una altra banda.

Davant la polarització política que les polítiques migratòries generen en molts països, el Papa situa el focus

Justícia salarial

N'estic convençuda: les dones treballem més que els homes. En veiem un detall en com aprofitem el temps, és habitual que, de 60 minuts, en traiem profit de 75. Ells dediquen hores al treball però perquè dels 60 minuts n'aprofiten 45 o 50. La vida ens ha portat a això: nosaltres, des de sempre, hem compaginat diferents activitats i ens agrada portar les coses al dia. Sabem fer, no el mateix que ells, sinó moltes coses que l'altre sexe ni tan sols intueix. Per tant, no estic d'acord que cal cobrar el mateix que els homes, el just seria que nosaltres cobréssim, com a mínim, el que ells reben actualment i després, segons les capacitats personals, anar augmentant el salari. I que ells, des d'aquest moment, percebin el sou de les seves companyes uns anys fins que s'equilibri la injustícia que durant tota la nostra existència hem sofert perquè ells eren els que ho decidien tot.

PILAR CRESPO ÁLVAREZ
Terrassa

en totes les «persones, famílies i comunitats» que «obren les portes i els cors a migrants i refugiats». En aquella hospitalitat el Papa vol veure els catòlics a l'avantguarda, no només acollint, sinó promovent la integració efectiva d'aquestes persones perquè la seva presència generi «una dinàmica d'enriquiment mutu i de col·laboració fecunda».

J.D. MEZ MADRID
Olot

Educar en valors

Des de ben petita sentia dir als meus pares: «Árbol que crece torcido, nunca su tronco endereza, por ser de naturaleza, el vicio con que ha crecido. Malas costumbres no adquieras que no podrás corregirlas, cuando corregirlas quieras.»

I això ho hem repetit als nostres fills.

Com hem de lluitar, en la societat actual i sempre, perquè a la família primer (és la base) i als col·legis després s'eduqui.

Transmetre'ls tants valors neces-

saris: generositat, sinceritat, lleialtat, austeritat, amor i amistat, que no són una il·lusió sinó que comporten esperit de sacrifici, alegria i tants d'altres que podria esmentar.

Si cadascú hi posés el seu granet de sorra, com canviaria la societat.

Val la pena que ens hi esforcem.

M. PILAR CEBRIÁN PÉREZ
Terrassa

Per molts anys!

Estic molt content perquè n'he après molt, del setmanari, des de l'any 1981. Us felicito, de tot cor, per tots aquests anys en els quals heu fet possible la sortida de *Catalunya Cristiana* i també perquè ha prosperat en l'obertura i qualitat dels seus articles, escrits i color. Aprofito, també, per felicitar Ràdio Estel. El setmanari t'apropa a la realitat social i política sota el prisma de l'Església i en l'època d'obertura del papa Francesc.

Enhorabona i per molts anys!

LLUÍS PUJOL
Manlleu

El Consultori

PREGUNTES I
RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA
I MORAL
pel Dr. Joan Antoni
Mateo

Cendra

Ja ha començat la Quaresma i tinc alguns dubtes sobre el que m'han dit de la cendra. En primer lloc, m'agradaria saber si és obligatori rebre la cendra el dimecres. Uns em diuen que sí i d'altres que no. També si es pot fer en diumenge. Veig que hi ha esglésies que ho fan i d'altres que no. Una altra cosa que vull saber és si és veritat que el dia de cendra no es pot menjar carn. Finalment, digui'm com s'ha de posar la cendra, si és sobre el cap o fent una creu al front. Gràcies.

Intentaré respondre les seves preguntes sobre la cendra, tot i que trobo a faltar-ne una de molt important: el significat de la cendra. És un signe que ens convida a emprendre un camí sincer de conversió i que ens recorda que no disposem de tot el temps del món per fer-ho. Dit això, anem a les altres qüestions. Que quedi clar en primer lloc que no hi ha cap llei canònica que obligui a assistir a la celebració de Dimecres de Cendra. Amb tot, sí que és molt recomanable assistir-hi si es pot i no oblidem que sempre fa més qui vol que qui pot. És recomanable que les principals parròquies ofereixin celebracions matutines i vespertines per facilitar la participació dels fidels. És un dia important en què l'Església emprèn el camí quaresmal vers la Pasqua. La imposició de la cendra només s'ha de fer el dimecres. Els diumenges mai no són penitencials i en la tradició litúrgica no consta la imposició de cendra els diumenges. No fem invents estranys. Fixi's bé també que la litúrgia parla d'imposició i no d'unció de la cendra. Això vol dir que el correcte i conforme amb la tradició bíblica i eclesial és imposar la cendra sobre el cap i de manera visiblement significativa. Sempre recordaré el dia ja llunyà que vaig presenciar com sant Joan Pau II imposava la cendra a Santa Sabina. El cap et quedava literalment cobert amb cendra. Els signes han de significar. Finalment, pel que fa al menjar li recordo que Dimecres de Cendra no només és dia d'abstinència de carn sinó també de dejuni. Cal recordar l'esperit i la lletra d'aquesta llei eclesial que només viu dos dies l'any: Dimecres de Cendra i Divendres Sant. Recomano molt la lectura i reflexió del missatge del papa Francesc per a la Quaresma d'aquest any 2018.

• Per enviar consultes al Dr. Mateo:
elconsultori@hotmail.com
www.balmesiana.org
apartat de correus 121 - 25620 Tremp (Lleida).

Amb bon humor

Podeu enviar les cartes a: redaccio@catalunyacristiana.cat

Cinquanta anys d'ajuda als sense-sostre

La Comunitat de Sant'Egidio presenta una nova edició de la guia «On menjar, dormir, rentar-se»

Macià Grau

Barcelona

Fotos: Agustí Codinach

«La Comunitat, per a molts, és la família que no tenen.» Així va definir l'essència de la Comunitat de Sant'Egidio Raquel Sancho, responsable del Servei de Persones Sense Sostre de Sant'Egidio, a la presentació de la 14ena edició de la guia *On menjar, dormir, rentar-se* que va tenir lloc a la Casa de Sant Llàtzer el dijous 1 de febrer. Aquesta guia és només un dels molts serveis que ja fa 50 anys que ofereix la Comunitat per ajudar els que més ho necessiten.

La Comunitat de Sant'Egidio, que actualment està present en 70 països del món, va néixer a Roma l'any 1968, amb l'objectiu de lluitar contra la pobresa i treballar per la pau. La seva arribada a Barcelona es va produir el 1998, i va ser un pas més per aconseguir aquest objectiu. Així ho va recordar la Raquel: «Al principi, diversos grups de voluntaris van començar a ajudar els sense-sostre des del carrer, a la nit, i han acabat canviant la vida de moltes persones.»

Aquesta història d'amistat amb els pobres però, va més enllà de l'ajuda al carrer. Es tracta d'un gran projecte d'acompanyament personal que ha ajudat moltes persones colpides per la duresa de la vida a integrar-se de nou a la societat, i a començar una vida nova.

Actualment a Barcelona, tal com va explicar Jaume Castro, responsable de la Comunitat de Sant'Egidio a Catalunya, hi ha una gran «xarxa que actua amb els sense sostre en un treball de solidaritat important». Aquesta tasca realitzada és la resposta que han tingut tots els voluntaris davant la proposta que va portar ja fa 20 anys Sant'Egidio, i que ha trencat amb la indiferència que amaga la vida del qui està a la ciutat.

És per això que el mateix Castro va aprofitar la presentació de la guia per agrair el treball de totes les persones que desinteressadament han col·laborat amb la Comunitat, afegint que «el nombre de persones que estan al

carrer ha incrementat des del 2008, però també han incrementat les iniciatives voluntàries per donar menjar». Això no obstant, també va reconèixer que aquest any «més de mil persones no trobaran aixopluc a Barcelona i

dormiran al carrer». Per aquest motiu, la necessitat de seguir creant centres residencials fixos és una prioritat en la Comunitat, que seguirà treballant fins que ningú no s'hagi de quedar al carrer.

14 edicions de la guia «On menjar, dormir, rentar-se»

El nombre d'edicions de la guia *On menjar, dormir, rentar-se* és un exemple més del compromís de la Comunitat amb les persones sense sostre. La guia, que també és coneguda com la «guia Michelin dels pobres», recull en més de 200 pàgines tota la informació necessària per a les persones que dormen al carrer. Aquesta informació està dividida en tres gran blocs: llocs on menjar, on dormir, i on rentar-se, però també inclou altres indicacions com els centres d'acollida i orientació o atenció a les drogodependències. La novetat d'aquest any ha estat l'adaptació a les noves tecnologies, ja que a part dels 2.500 exemplars que es repartiran s'ha afegit una versió digital

Raquel Sancho

«Al principi, diversos grups de voluntaris van començar a ajudar els sense-sostre des del carrer, a la nit, i han acabat canviant la vida de moltes persones»

Jaume Castro

«La guia és una brúixola per orientar-se a la ciutat»

de la guia en forma d'aplicació per a mòbils i tauletes.

Aquesta guia, com va dir Castro, és «una brúixola per orientar-se a la ciutat», que pot portar-se a la butxaca i que no només està feta per als sense-sostre, sinó per a totes les persones que es troben en una situació de fragilitat i podrien arribar a perdre casa seva.

**CERTIFICATS MÈDICS
CARNET DE CONDUIR
NÀUTICA I ARMES**

CENTRE MÈDIC PLAÇA MOLINA

DR. RAFAEL SOLANAS ANGLADA

- COTXE, MOTO I CICLOMOTOR
- PSICOTÈCNICS
- LLICÈNCIA D'ARMES
- LABORALS I ESCOLARS
- NÀUTICA

INFORMEU-VOS-EN:
Tel. 932 188 826
Mòbil: 639 474 741
c/ Balmes, 281, entr. 2n
08006 Barcelona

LABORABLES

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de *Catalunya Cristiana* tindran un descompte de 10 euros
www.centromedicoplazamolina.es

**Tradició i qualitat al
servei de l'hostaleria
des de 1880**

Venda
T 93 318 14 95
F 93 412 44 45
Roger de Llúria, 12-14
08010 Barcelona

Lloguer
T 93 308 01 04
F 93 308 71 93
Pg. de la Verneda, 150
08030 Barcelona

CASA GAY S.A.

www.casagay.com

De viatge amb el Papa

«Francesc es deixa ferir per la realitat de patiment», afirma el vaticanista Andrea Tornielli

Carme Munté

El vaticanista italià Andrea Tornielli és director de *Vatican Insider*, un portal multimèdia del diari *La Stampa* especialitzat en la informació sobre el Vaticà, les activitats del Papa i la Santa Seu, la presència internacional de l'Església catòlica i els temes religiosos. Fruit de la seva experiència, Tornielli, que el proper 19 de març farà 54 anys i que és llicenciat en història de la llengua grega, coneix molts secrets de la Santa Seu.

En la seva visita recent a Barcelona, Tornielli va aprofitar per presentar l'edició catalana d'un dels seus darrers llibres, *De viatge* (Claret), durant una trobada organitzada per l'Observatori Blanquerna de Comunicació, Religió i Cultura, la productora Animaset i la mateixa editorial Claret. En aquest llibre, narra els divuit viatges internacionals fets pel papa Francesc en el període 2013-2016.

I si bé alguns d'aquests viatges també van ser realitzats pels seus predecessors, un dels que és cent per cent Francesc és, segons Tornielli, el que va fer a la República Centreafricana el novembre del 2015. Malgrat que el govern francès va desaconsellar el viatge per motius de seguretat, el papa Francesc es va mantenir ferm en la idea d'anar a la catedral de Bangui, la capital, i, entre altres accions, anticipar l'obertura del Jubileu Extraordinari de la Misericòrdia. Com diu Tornielli, la presència de Francesc en determinats països com la mateixa República Centreafricana respon al seu desig de contribuir amb la seva presència a pacificar un conflicte o a esperar algun projecte positiu, com va ser el cas d'Albània, pel seu exemple de bona convivència entre cristians de diferents confessions i musulmans.

En el seu llibre *De viatge* (en castellà *Los viajes de Francisco*, Planeta), Andrea Tornielli constata com el papa Francesc en ocasions prescindeix dels discursos i homilies que porta escrits, per deixar-se interpel·lar per les persones que té al davant, pels seus patiments. Així va ser a Tacloban (les Filipines) juntament amb els supervivents del tifó *Iolanda*, que

Tornielli posa amb l'edició catalana del seu llibre de viatges amb Francesc. / Agustí Codinach

«L'atac de determinats sectors contra el papa Francesc és perquè no volen que tiri endavant amb el seu magisteri social»

el novembre del 2013 va causar unes 10.000 víctimes entre morts i desapareguts. De vegades serà una reflexió teològicopastoral, però moltes altres serà el silenci, la pregària i l'adoració davant la creu de Crist. «El que veiem és una gran abraçada del papa Francesc amb la gent», afirma Tornielli, «es deixa ferir per la realitat de patiment».

En el seu pla de vol, el papa Francesc concedeix molta importància al continent asiàtic, «on només viuen el 3% dels catòlics del món però que el 2014 va comptar amb més baptismes que els celebrats arreu d'Europa». Sense anar més lluny, al continent asiàtic s'inscriuen els viatges a Sri Lanka i les Filipines (2015), el més recent a Myanmar i Bangladesh (novembre 2017) o el que es preveu que tindrà lloc enguany a l'Índia. D'altra banda, segons Tornielli, també arribarà l'acord entre la Santa Seu i la Xina després de més de trenta anys de contactes amb un objectiu: la unitat i la reconciliació entre les dues comunitats de fidels que actualment coexisteixen a la república popular.

Jorge Mario Bergoglio va esdevenir el 13 de març del 2013 el primer Pontífex provinent de l'hemisferi sud, en concret de l'Argentina, país que va sobrevolar mentre anava cap a Xile però on no ha tornat des de la seva elecció. «No vol ser instrumentalitzat per la política», argumenta Tornielli. Ja que parlem de viatges, la pregunta és inevitable: per a quan l'Argentina? El vaticanista subscrigué que el viatge a l'Argentina no seria abans de l'any 2020.

La Doctrina Social de l'Església: el quart secret de Fàtima

Andrea Tornielli porta escrits uns cinquanta títols entre llibres i assaigs dedicats a la història de l'Església, entre els quals destaca *El nombre de Dios es Misericordia* (Planeta), fruit d'una conversa amb el papa Francesc. En els darrers anys, però, sembla que s'especialitza en la reflexió econòmica que configura el pontificat de Francesc. Després del seu llibre *Esta economía mata: el capitalismo y la justicia social* (Palabra), el 13 de febrer s'ha presentat *El dinero no manda*, escrit a quatre mans juntament amb l'analista polític Pier Paolo Saleri.

«L'atac de determinats sectors contra el papa Francesc no està motivat per una qüestió doctrinal, sinó per la seva denúncia de les estructures econòmiques actuals», afirma Andrea Tornielli. Segons el vaticanista italià, determinats sectors tremolen cada

vegada que el papa Francesc denuncia sense embuts un sistema econòmic que mata i una indústria que mou els fils en el negoci de la guerra, ja sigui per vendre armes o per espoliar els recursos naturals. «En realitat és perquè no volen que tiri endavant amb el seu magisteri social», afirma Tornielli. D'aquí la preocupació del prestigiós vaticanista, plasmada en els seus darrers llibres, de donar a conèixer a un públic massiu la Doctrina Social de l'Església, «que és l'autèntic quart secret de Fàtima», afirma amb sorna.

«L'oposició a Francesc no és nova, ja la van viure altres papes, però sí que és nou l'ús de les xarxes socials i la seva capacitat d'amplificació», afirma Tornielli. Un altre obstacle al pontificat de Francesc ve marcat pel tancament de determinats bisbes davant la conversió pastoral que els demana Francesc.

VEREMUNDO
velón veremundo lo mejor del mundo

Distribuidor exclusivo para España de

SLABBINCK

veremundo@veremundo.com - www.veremundo.com

Partida Fanecaes, s/n. - Apdo. Correos 19 - 46860 ALBAIDA (Valencia) - Tel.: 962 900 971 - Fax: 962 901 362

Braval publica un llibre per celebrar els 20 anys

Més de 160 voluntaris dediquen 15.000 hores l'any a favor de la integració social al Raval

Josep Masabeu
President de Braval
josepm@braval.org

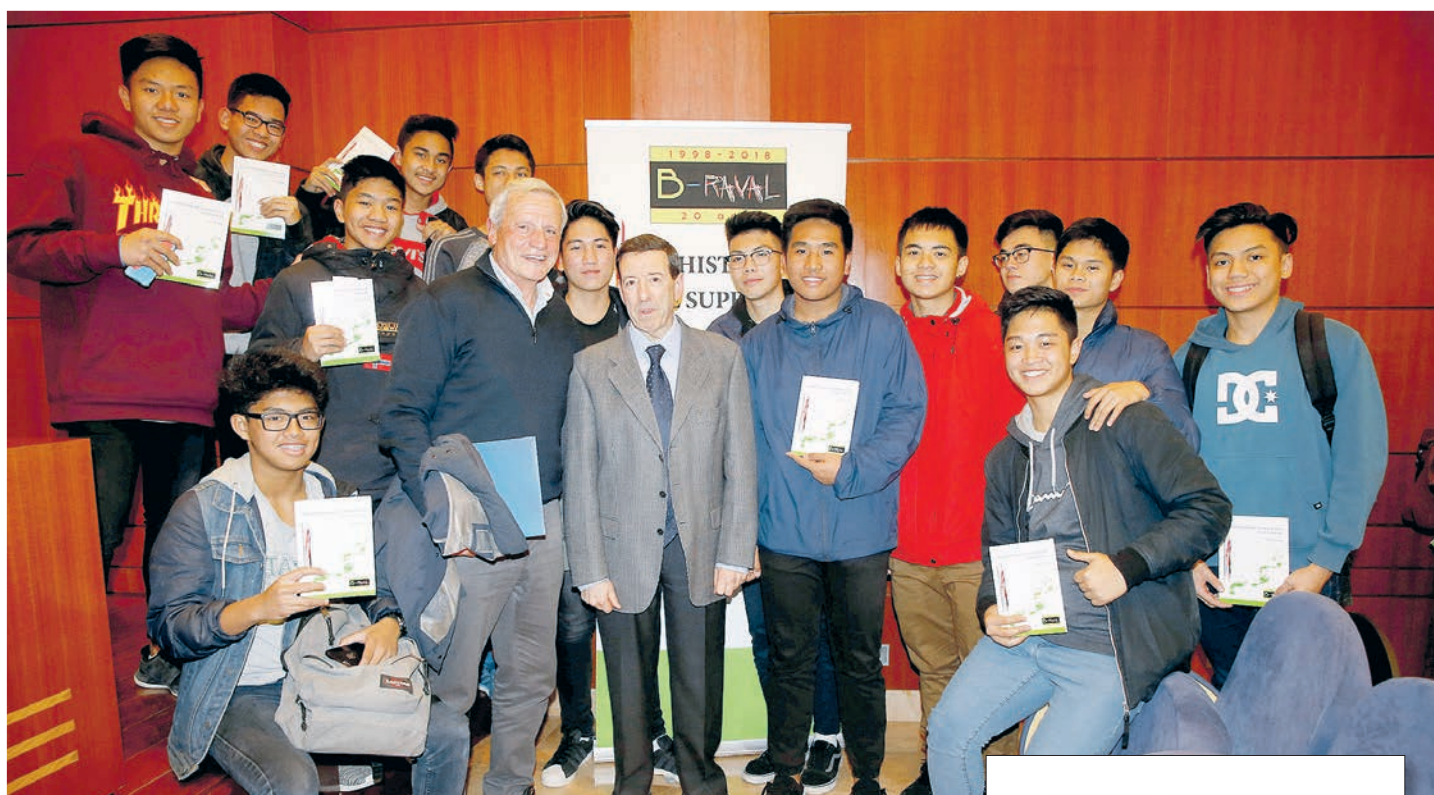
El dimarts 23 de gener es va presentar el llibre *20 històries de superació al Raval*, d'en Josep Masabeu, mitjançant una taula rodona integrada pel mateix autor, l'expresidenta de Càritas, Núria Gispert, el pedagog Gregorio Luri i l'exporter del Barça, Pere Valentí Mora, moderats pel codirector de la revista *Valors*, Joan Salicrú.

El llibre recull vint relats sobre persones vinculades a Braval, un projecte solidari en el qual col·laboren uns 160 voluntaris que hi dediquen unes 15.000 hores anuals. D'aquests voluntaris hi ha 80 estudiants, 55 professionals i 25 jubilats, que han ajudat uns 1.240 participants de 30 països, que parlen 10 llengües i professen 9 religions.

El barri del Raval, on treballa Braval, és el més cèntric i deficitari de Barcelona, on viuen més de 49.000 persones en 1,1 quilòmetres quadrats. Un 49,9% són estrangeres. La seva densitat triplica la mitjana barcelonina, que és de 15.000 habitants per quilòmetre quadrat.

El Raval, però, disposa d'una gran xarxa social que procura hospitalitat i cohesió i evita l'aparició de brots de violència. Braval sorgí ara fa vint anys a l'església de Montalegre, i es consolidà en el centenari del naixement de sant Josepmaria Escrivà de Balaguer.

Braval disposa de diferents programes d'esport multiètnic, reforç escolar, llengua, ocupació, famílies, casals d'estiu i formació de voluntaris i compta amb 6 equips de bàsquet i 6

Josep Masabeu amb joves de Braval.

de futbol que juguen amb 120 equips esportius de tot Barcelona.

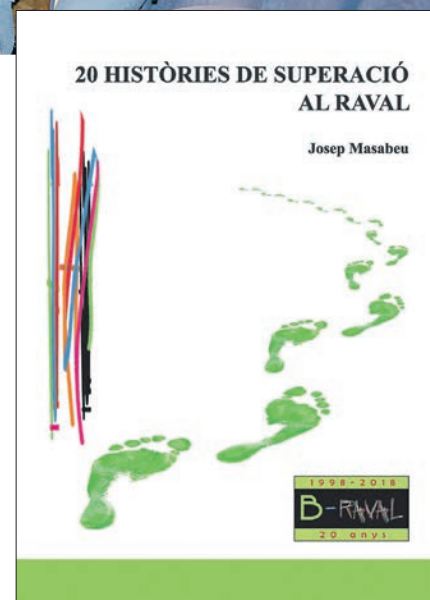
Molts dels voluntaris actuals havien estat participants d'aquests programes. Entre els principals èxits de Braval cal esmentar un 0% d'absentisme escolar, un 80% d'èxit escolar a l'ESO, 96 estudiants que han fet batxillerat, 142 que han fet cicles formatius i 13 que han acabat una carrera universitària. Ara com ara hi ha 10 estudiants universitaris i 365 joves treballant amb contracte, havent resolt tots els tràmits legals i administratius previs.

Més de 180 persones van assistir a la presentació del llibre, que tingué

lloc al saló d'actes del Col·legi de Notaris de Catalunya, cedit per a la celebració dels 20 anys de Braval.

Participants en els programes i voluntaris —actuals i antics—, famílies, col·laboradors, representants d'altres entitats, autoritats i amics van voler compartir amb nosaltres aquesta celebració.

Un videoclip amb fotos d'aquests 20 anys que ofería una visió panoràmica de les activitats, les intervencions dels diversos integrants de la taula rodona, i finalment una àmplia roda de preguntes per part dels assistents van configurar un acte ben emotiu.

Portada del llibre.

Presentació del llibre «Diví i Humà. Escenes de la vida de Jesús»

Joan Boronat / Tarragona

Fruit de la feliç complicitat entre dues entitats, Gogistes Tarragonins i Museu Bíblic Tarraconense, ha vist la llum un llibre realment singular: *Diví i Humà. Escenes de la vida de Jesús*, volum que va ser presentat públicament el 25 de gener al saló d'actes del museu, situat a la Casa dels Concilis, de la part alta de la ciutat de Tarragona.

Editat per Impremta Virgili, conté il·lustracions de Josep Riera Güell i textos d'Andreu Muñoz Melgar. La presentació va anar a càrrec de Josep M. Prats, historiador, de llarga trajectòria en el camp de la docència, en un acte presidit per l'arquebisbe de Tarragona, Mons. Jaume Pujol.

El moment emotiu de la presentació va venir donat per la lectura d'unes línies escrites per Riera Güell, en les quals agràia la publicació del llibre, que van ser llegides pel seu fill Miquel.

La idea va néixer «quan Josep Riera

L'arquebisbe de Tarragona, entre altres, amb un exemplar del llibre. / Luis Milián

ens va cedir uns dibuixos que recreen 17 escenes de la vida de Jesús», explica Carles Baches, president de Gogistes Tarragonins, el qual agraeix al cen-

tenari Riera Güell la cessió d'aquests dibuixos que han donat peu a «la coedició del volum».

Les il·lustracions fetes per Josep

Riera Güell quan tenia 100 anys —ara n'ha fet 104— són estampes que conjunquen la vessant humana i divina de Jesús, idònies «per a fins didàctics sobre la font inesgotable que és la Bíblia», subratlla Baches. Per això s'ha comptat amb l'aportació de textos per part de l'arqueòleg Andreu Muñoz, director del Museu Bíblic Tarraconense.

La portada del llibre és reflex eloqüent del missatge que transmet el conjunt de l'obra: la trobada de Jesús, envoltat de nens, amb la terra sota els seus peus i, en l'espai el blau del Regne dels Cels. El llibre s'ha estructurat a partir de l'ordenació cronològica dels passatges de la vida de Jesús, per incorporar els textos del relat bíblic i la reflexió, sobre cada imatge.

El volum consta de 48 pàgines; en les senars s'han estampat els dibuixos i en les parells els textos corresponents. Es pot adquirir al Museu Bíblic Tarraconense i a la llibreria de l'arquebisbat, situada a l'edifici del Seminari.

CatalunyaCristiana

L'únic setmanari en català que des de fa 38 anys
t'acosta la realitat de l'Església

PODEU OPTAR PER L'EDICIÓ DIGITAL: 90 EUROS L'ANY

Subscribiu-vos-hi per 135 euros l'any

Desitjo subscriure'm al setmanari CatalunyaCristiana
durant un any (52 números)

- ☐ Edició en català
☐ Edició en castellà

Nom

Cognoms

Adreça

Població

DP

Tel.

NIF

Forma de pagament

- ☐ Únic pagament de per any
☐ Xec nominatiu que adjunto
☐ Dos pagaments semestral
☐ Domiciliació bancària (ompliu ordre adjunta)

Senyors, els prego que, a partir d'ara, i fins a nou avis, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà Fundació Catalunya Cristiana per la meva subscripció al setmanari CatalunyaCristiana.

Titular

Entitat	Oficina	DC	Compte	Data (dd/mm/aa)

Signatura del titular

Envieu aquesta butlleta a:
CatalunyaCristiana
(Departament de Subscripcions)
Comtes de Bell-lloc, 67-69
08014 Barcelona

Conforme al que disposa l'article 6 de la llei orgànica 15/1999 de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, autoritzo CatalunyaCristiana a incloure les meves dades personals al fitxer informàtic d'aquesta entitat així com a tractar-les, per tal de rebre informació periòdica de les seves activitats. En qualsevol moment el titular podrà exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació, així com oposar-se al tractament de les seves dades adreçant-se a CatalunyaCristiana amb domicili al carrer Comtes de Bell-lloc 67-69, 08014 Barcelona.

Actualitats científiques

Creix la producció i el consum dels aliments ecològics

Francesc Nicolau
Professor de la Facultat
de Filosofia de Catalunya

Tots sabreu a quins aliments em refereixo quan dic «ecològics». Si ecologia vol dir respecte a la natura, els productes alimentaris ecològics seran els que s'hagin obtingut d'una manera purament natural, o sigui, lliures de pesticides, herbicides, fungicides... i de fertilitzants químics. I si es tracta de carn, que procedeixi de ramats que s'alimentin de farratge també ecològic. D'ençà que es digué que eren els aliments més segurs per al bon funcionament del nostre organisme, el seu consum ha anat augmentant. I, d'acord amb el consum, la producció. Farines, galetes, melmelades, fruita i verdura de procedència ecològica van trobant-se cada vegada més en els mercats. S'ha dit, i creiem, i no pas sense fonament, que redueixen el perill de càncer.

Una estadística del 2016 ens diu que el creixement respecte de l'any 2015 havia estat d'un 2,5%, i probablement cada any ha anat a més. A Catalunya, per exemple, ja hi ha 3.300 operadors ecològics, entre pagesos, ramaders, fabricants i dis-

Pagesos, ramaders, fabricants i distribuïdors ecològics noten l'ascens de vendes d'aquests productes.

tribuïdors, que estan notant l'ascens de vendes d'aquest tipus per part del consumidor final. I nosaltres hi afegim: benvingut sigui. Llegim en una estadística que les hectàrees dedica-

des a la producció ecològica a Espanya han passat d'unes 500.000 que eren l'any 2000 a prop de 2.000.000 el 2015, cosa que el fa el primer país de la Unió Europea per superfície dedi-

cada a la producció ecològica i el col·loca dintre dels 5 països més importants del món en aquest tipus de producció. I per part de la facturació s'ha passat de 49,5 milions d'euros el 2005 a 401 el 2015, amb tot i que l'increment del consum ha fet que s'hagin reduït els preus. Ara bé, tanmateix, cal dir que els productes ecològics sempre seran més cars que els aliments convencionals. Posem un exemple: engreixar un pollastre amb el que se li dona normalment pot costar 35 o 40 dies, però fer-ho ecològicament requereix almenys 70 o 80 dies, ens diu Daniel Valls, president del CCPAE (Consell Català de la Producció Agrària Ecològica). I què hi podem dir, nosaltres? Que cal respectar la natura creada per Déu també en aquest aspecte de l'ecologia. Però no podem, per això, afirmar que tot hagi de ser ecològic en el sentit en què ara es pren aquest terme. No és fàcil

trobar-hi l'equilibri perfecte. Cal tenir en compte moltes circumstàncies, però estem d'acord en els esforços que fan els ecologistes per millorar la cosa... En fi, que Déu hi faci més que nosaltres!

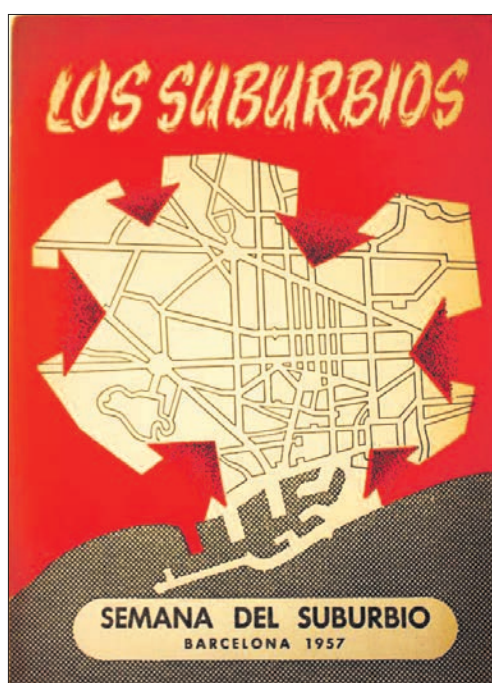
Gent de casa

Rogeli Duocastella

Tot i la seva gran obra, realitzada en temps ben difícils i de la qual, en certa manera tots en som hereus, ni els que l'haurien de considerar un pioner i un predecessor avui gairebé saben qui és. Ens referim al sacerdot i sociòleg Rogeli Duocastella i Rosell, nascut al Palau d'Anglesola, al Pla d'Urgell, l'any 1914.

Estudià al Seminari de Barcelona i veiem que pel 1935 va rebre l'ostiat i el lectoral, per la qual cosa deduïm que l'esclat de la guerra, amb 22 anys, l'agafaria encara durant els seus estudis eclesiàstics, que acabaria a Roma. En un retall de premsa de setembre del 1945 el veiem nomenat coadjutor de Santa Maria de Gràcia a Barcelona i seguint el rastre de la premsa el juliol de 1948 veiem «*para la del Carmen, San Martin, al Lic. Rogelio Duocastella Rosell*».

Els anys següents Duocastella estudia sociologia, una disciplina desconeguda al nostre país, i acaba doctorant-se en Ciències Socials i Econòmiques per l'Institut Catòlic

Ponències i col·loquis de la «Setmana del Suburbi» del 1957.

d'Estudis Socials de París, amb la tesi *Mataró 1955. Estudio de sociología religiosa sobre una ciudad industrial española*. Als anys 50 el veiem molt actiu en conferències en entitats

com el Centre Moral de Gràcia amb un títol tant suggeridor com «Crisis del Catolicisme» apuntant cap a una posició dels seglars davant dels problemes d'Església; movent-se pels suburbis barcelonins estudiant-ne la pobresa i la marginació, promovent i sent secretari, el 1957 de la que seria la «Setmana del Suburbi» presidit per l'arquebisbe Modrego, on implicaven autoritats, banca, empresaris, en la lluita contra la pobresa.

Actiu i movent-se, les seves conferències eren molt ben celebrades i tocaven temes sensibles, de manera que el desembre de 1957 la Comisión Nacional de Caridad y Beneficiencia de l'Església a Espanya l'anomenava director nacional d'Afers Socials de Càritas. El gener de 1958 *L'Osservatore Romano* destacava els seus treballs sociològics, però llavors començava la labor frenètica de la seva feina al capdavant de Càritas, viatjant per tot Europa, constituint aquí, amb tretze escoles funcionant, la Federació d'Escoles d'Assistència Social de l'Església, ostentant-ne la representació.

El novembre de 1960 organitzaven el Primer Seminari de Sociologia

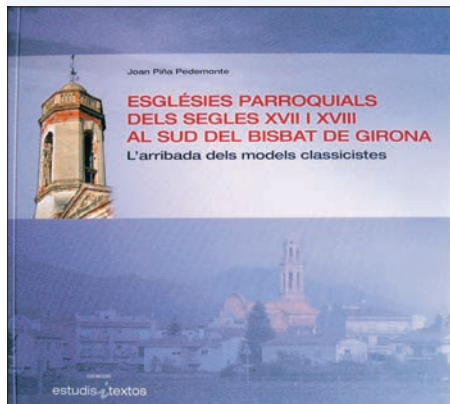

Joan Pallarès-Personat
Historiador
jpallarespersonat@gmail.com

Aplicada, a través del recent creat CESA, Centre d'Estudis Sociològics Aplicats, de Càritas, fruit dels esforços d'ell i els seus col·laboradors, centre que es convertiria anys després en l'ISPA (Instituto de Sociologia Pastoral Aplicada). De fet, Duocastella no només va aportar destacats estudis en sociologia religiosa, sinó en altres temes socials, però especialment i per a la seva època destaquen els treballs sobre temes de turisme i de vellesa, avui tan vigents.

Encara els anys 60 i 70 les conferències del Dr. Duocastella omplien els més selectes auditoris i la seva assistència era esperada a congressos i trobades internacionals. *La Vanguardia* publicava les seves col·laboracions destacades, en especial de temes de «tercera edat», que avui són encara de bon llegir. Dirigint la Càtedra de Gerontologia a Barcelona, col·laborant amb l'Obra Social de «la Caixa», ben actiu, la malaltia el corcà en uns mesos, i morí a Barcelona el 20 de novembre de 1984 als 71 anys.

JOAN PIÑA PEDEMONTE
Esglésies parroquials dels segles XVII i XVIII al sud del bisbat de Girona
Centre d'Estudis Selvatans, Santa Coloma de Farners, 2018, 295 pàg.

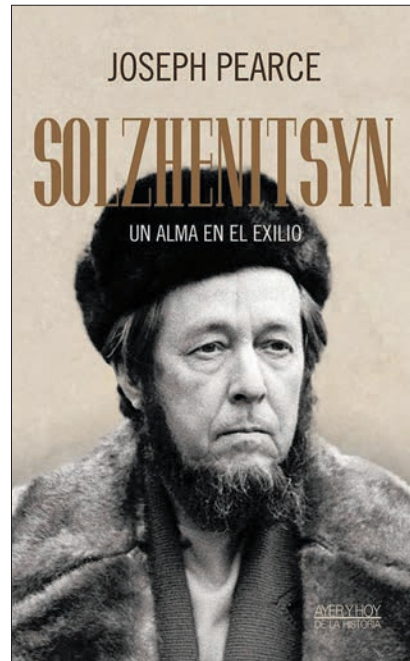
Treball que obtingué la IX beca de Recerca la Selva 2015, publicat dins de la col·lecció Estudis i Textos. Analitza vint-i-cinc esglésies parroquials, des del punt de vista arquitectònic, ja que moltes d'aquestes foren realitzades i ampliades en aquests segles, es pretén revalorar el nou tipus d'arquitectura de concepció classicista i que s'introdueix ben entrat el segle XVII tímidament, però que s'imposarà en la següent centúria. (Ramon Ribera)

JOSEP VÍCTOR GAY I FRIAS
L'església de tot un poble
Ajuntament de Sant Julià de Ramis, 2017, 82 pàg.

L'església actual de la parròquia de Sant Julià de Ramis, dedicada als patrons, el matrimoni Julià i Basilissa, ha complert els 75 anys de la seva edificació, que s'iniciava tot just finalitzada la guerra civil i que no culminaria fins a l'any 2011. La participació dels feligresos per fer-la realitat ha estat decisiva. L'Ajuntament va encomanar el recull d'aquest llarg camí al periodista J. Víctor Gay, corresponsal de Catalunya Cristiana a Girona.

JOSEPH PEARCE
Solzhenitsyn
Un alma en el exilio
Ediciones Palabra, 2017, 462 pàg.

Aquest llibre recorre la vida del genial escriptor rus, viatjant al cor d'un home que va patir les pitjors tortures físiques i psicològiques: des de la seva joventut procomunista fins a ser empresonat en camps de treball per criticar Stalin, des de l'exili als Estats Units fins que va tornar a Rússia com un heroi, i les crítiques als governs de Ieltsin i Putin.

GUY JONQUIÈRES
Fitness espiritual
Ejercicios para estar en forma
Narcea de Ediciones, 2018, 170 pàg.

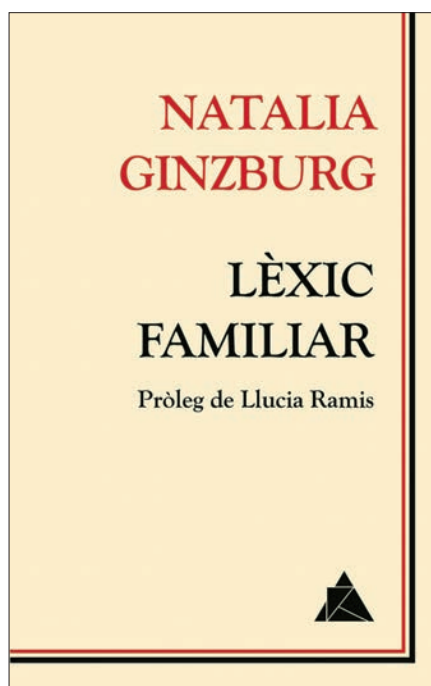
Hi ha moltes persones que practiquen *fitness* per posar-se en forma, altres, però, troben a faltar algun mètode per fer néixer o desenvolupar la seva vida espiritual. Els exercicis que proposa aquest llibre només requereixen uns cinc o set minuts cada dia. Està pensat per a tot tipus de persones, només cal estar disposat a fer algun petit sacrifici per arribar a la meta que, en aquest cas, és la trobada amb Jesús.

SIMONE VAN DER VLUGT
Azul de medianoche
Duomo Nefelibata, 2017, 366 pàg.

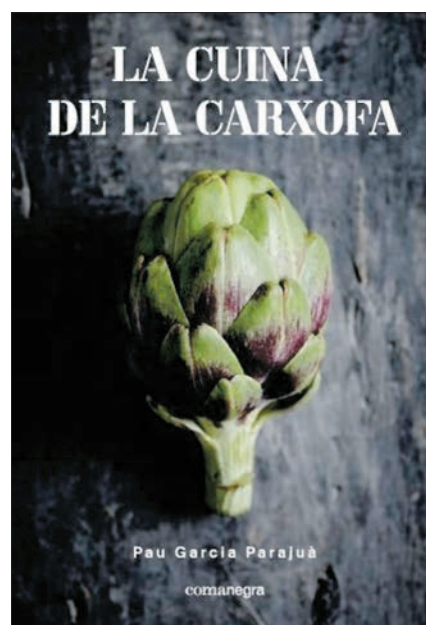
Holanda, 1654. En una granja, Catrïjn, nascuda i criada en la pobresa, viu infelïçment casada; tanmateix, són temps de canvi, també per a les dones. Després d'enviudar, sap que ha arribat el moment d'afrontar per ella mateixa el món que l'envolta: buscar fortuna a la ciutat, potser enamorar-se i, per què no, perseguir un gran somni: arribar a ser decoradora de ceràmica.

NATALIA GINZBURG
Lèxic familiar
Àtic dels Llibres, 2018, 260 pàg.

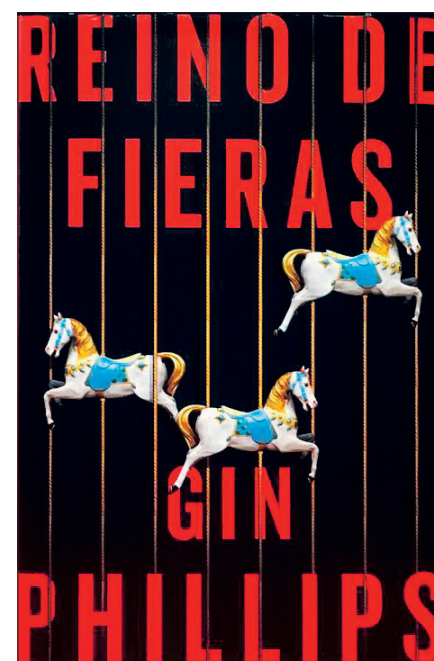
Aquest llibre és el retrat dels Levi, una família jueva i antifeixista que va viure a Torí, de 1930 fins a 1950. La Natalia, una de les filles del professor Levi, va escriure un llibre fascinant, una narració autobiogràfica que reflecteix la història de la Itàlia antifeixista, on les anècdotes quotidianes es barregen amb reflexions profundes sobre la llibertat i la consciència de si mateixa.

PAU GARCIA PARAJUÀ
La cuina de la carxofa
Comanegra, 2017, 366 pàg.

La carxofa és la joia de la nostra cuina, una flor deliciosa perseguida especialment durant uns quants mesos l'any, quan se'n fa la collita. Aquest llibre proposa receptes que van del plat més bàsic a l'alta gastronomia. Partint d'un ingredient únic, aquest recull és una guia fonamental per a la tria, la pela, la conservació i la cuina d'algunes elaboracions bàsiques que converteixen la carxofa en una delícia tot terreny.

GIN PHILLIPS
Reino de fieras
Suma, 2018, 366 pàg.

Quan un dia feliç al zoo es converteix en un malson i la Joan es veu atrapada amb el seu fill, haurà d'aplegar totes les seves forces i trobar el coratge per protegir el seu fill a qualsevol preu; fins i tot, si això significa creuar la línia entre el bé i el mal, entre la humanitat i l'instint animal. Una línia que ningú no s'imagina que pot traspasar. Quan el món és una jungla, les mares es converteixen en lleones.

Crítica literària

Una altra Europa

Si aquests últims mesos això que en diem Europa us ha fet mal, si us sap greu que es comporti com una unió d'estats a qui només importa l'estabilitat econòmica, sense valors cívics i polítics democràticament fermes, potser us interessarà conèixer l'uropeisme de primera hora de Stefan Zweig, un escriptor austriac que va viure les dues guerres mundials i a qui Europa li va esclatar literalment a la cara.

La seva autobiografia *El món d'ahir. Memòries d'un europeu*, amb edició en català del 2001, narra el període que va des dels últims anys de l'Imperi austrohongarès («l'edat d'or de la seguretat» on «tot semblava creat per durar») fins al desastre de la Segona Guerra Mundial, quan Zweig marxa abatut cap a Amèrica. L'autor travessa tot el relat amb un fil argumental únic: Europa, la seva pàtria.

I, esclar, amb aquest fil argumental no cal dir que el cúmul de decepcions que l'austriac ha d'assumir es fa com més va més insuportable. La Primera Guerra Mundial neix de la cursa

STEFAN ZWEIG
El món d'ahir
Memòries d'un europeu
Quaderns Crema, 2001, 536 pàg.

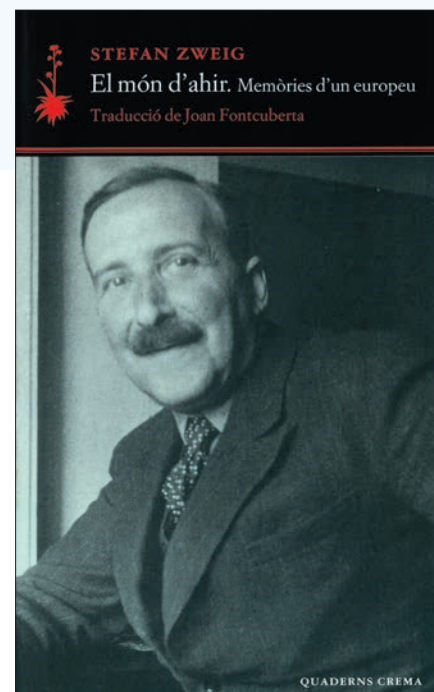
armamentista d'uns estats confiats i amb ànsies expansionistes. Un entorn no gaire europeista, doncs. Amb la derrota, l'Imperi austrohongarès s'esfondra. Ja no hi ha estabilitat ni seguretat, i es trenca la cadena de confiança entre la ciutadania, el govern i la premsa. «La melodia desapareix en la música, la semblança en el retrat i la comprensibilitat en la llengua.» Els països vencedors es rabegen contra Alemanya. La inflació s'hi dispara. La crisi econòmica hi és galopant. La misèria, evident. Tornem-hi: un entorn no gaire avinent per a l'uropeisme. I sí per, al contrari, el feixisme. I així va anar: l'accés al poder de Hitler, la invasió d'Àustria, Txecoslovàquia, Polònia... i el començament de la Segona

Guerra Mundial. Difícilment Zweig podia viure res més contrari al seu cosmopolitisme. I res més esfereïdor.

A les primeres obres Stefan Zweig es fixa, dins el joc del poder, en la superioritat anímica del vençut. Si us plau, llegiu això: «¿No era el meu poble el que cada vegada era vençut per tots els pobles, una vegada i una altra, i, tanmateix, els sobrevivia gràcies a una força misteriosa, justament la força de convertir la derrota en victòria per la voluntat de sortir-ne airós una vegada i una altra?»

Zweig, d'origen jueu, es refereix a aquest poble. Jo, però, hi he vist el català. Vençuts però supervivents. Avui encara també. I europeus d'una altra Europa. No puc deixar de pensar en Stefan Zweig.

David Claret
Arquitecte i
geògraf

Crítica teatral

Vermell, fantàstic i romàntic

«ROUGE FANTASTIC LOVE»

Llibret de Ricard Reguant
i Octavi Egea

INTÈRPRETS: Gisela, Toni Viñals, Javier Enguix, Ferran Castells, Naím Thomas, Ferran González i Fedor de Pablos, i 17 ballarins i músics.

DIRECCIÓ MUSICAL:
Pep Sala

DIRECCIÓ: Ricard Reguant
Teatre Apolo, Barcelona.
Sense data de sortida

© Ethika Global Entertainment

La cantant i actriu Gisela i l'actor i cantant Toni Viñals protagonitzen el musical «Rouge Fantastic Love» al Teatre Apolo.

Un viatge a la *Belle Époque*, al temps mitificat per a la història de la bohèmia. Un viatge ple de color, llum, vestuari, coreografia i cançó sota el paraigua d'un lligam de ficció romàntic que conserva el triangle imprescindible per a l'ocasió: noia amb dots per triomfar artísticament, mecenes ja madur amb les butxaques folrades i jove anarquista amb el poder tan innat com involuntari de la seducció.

Això és a grans trets aquest musical de considerable envergadura escènica que arrenca amb una intervenció del Mestre de cerimònies (Javier Enguix) que amb picardia i sense abusar del transvestisme es posa de seguida els espectadors a la butxaca i prepara la platea per a les sorpreses que el salt

en el temps cap al 1900 els proporcionaran musicalment fins al punt que hauran d'avenir-se a la convenció del guió musical que barreja temes de l'època amb peces de la banda sonora de l'últim mig segle i també de les més contemporànies.

La història de fons s'explica a través de les lletres del popurri de peces, interpretades per l'orquestra sota la direcció del cantant Pep Sala (per a molts, encara, la mitja taronja del grup Sau). El resultat és de gran espectacle i la interpretació contribueix al fet que aquesta impressió vagi de menys a més durant dues hores llargues.

Els espectadors que han seguit la trajectòria de la cantant Gisela hi retrobaran la seva interpretació melodiosa i, a banda de la seva faceta més popular de cantant de les pel·lícules de Disney, no s'ha d'oblidar que ha trepitjat sovint els escenaris, com va fer amb el musical *Boscós endins* o amb *Aloma*, els dos amb Dagoll Dagom, o el musical familiar *Gisela y el libro mágico*.

En canvi, per als que ja s'havien avesat a l'estil musical de l'actor i cantant Toni Viñals —recordem una vegada més els recents *Scaramouche*, amb Dagoll Dagom, o *El llibre de les bèsties*, Teatre Lliure— aquí tenen

l'oportunitat de descobrir el seu potencial vocal empès pel ritme enèrgic de l'orquestra i el segell de la direcció de Pep Sala que no ha deixat que l'oïda es relaxi durant tot l'espectacle i enllaci gairebé simultàniament una peça amb l'altra.

Ja he dit que el musical es guarda algunes sorpreses a la màniga del guió. La de la tria i barreja de gèneres i estils de les peces és una de les més sonades —atenció perquè, senceres o retocades, s'arriba a gairebé cent cinquanta!— des de clàssics com Giuseppe Verdi fins a Charles Aznavour. I si algú es pensava que al voltant del 1900 encara no havien nascut ni David Bowie ni The Beatles va ben errat perquè ells també hi sonen, a més de percussió amb bidons, típica dels grups de *hip hop*.

Per reblar la llicència del gènere fantàstic, al costat d'una demostració de com explota una *orsini*—la bomba del Liceu que va llençar l'anarquista Salvador a la platea de la Rambla el 1893—, hi ha una pistola de duel sentimental amb efecte làser—no seré jo qui digui a qui impacta per no desvelar la intriga—, però sí que teatralment evita fer-ne sang amb una pluja de pètals vermells, un toc poètic que permet rebobinar i acabar *Rouge Fantastic Love* com una festa explosiva amb final feliç a la qual es poden afegir des de la platea, movent l'esquelet, si volen i poden, els espectadors.

Andreu Sotorra
Escriptor i periodista
andreusotorra@gmail.com

Des del carrer

ChasCar, un projecte solidari a favor de Sant Joan de Déu

«Fem vídeos amb persones molt solidàries que a més són famoses»

Mercè Raga i Macià Grau

L'Esther Ferreras, la Lara Ullod i l'Oriol Rafael, companys de feina com a actors de doblatge, es van posar d'acord l'estiu passat per fer un projecte solidari per ajudar en la lluita contra el càncer. Amb aquesta intenció van crear ChasCar, una iniciativa original que consisteix a penjar al Youtube petits vídeos humorístics en els quals actuen personatges famosos. D'aquesta manera, aconsegueixen tenir un gran nombre de visites que es transformen en ingressos per a l'associació. Tots els diners obtinguts van destinats a la construcció del nou centre d'oncologia infantil de l'hospital Sant Joan de Déu. Carlos Latre, el Mago Pop o Noemí Galera són alguns dels personatges que ja han participat en aquests vídeos solidaris, que es poden veure al canal de Youtube de l'associació: ChasCar.

En què consisteix ChasCar?

ChasCar és un projecte solidari sense ànim de lucre que explica històries plenes de màgia protagonitzades per persones molt solidàries que a més a més són famoses. Fem gags enregistrats dins d'un cotxe amb els famosos com a protagonistes, amb l'única intenció d'aconseguir un somriure de l'espectador. Finalment pengem els vídeos al nostre canal de Youtube i amb les visualitzacions volem aconseguir una monetització, a través dels ingressos per la publicitat. Tots aquests diners els destinem a la construcció del nou centre d'oncologia infantil de Sant Joan de Déu.

Com va sorgir la idea?

La idea va sorgir arran d'un càncer que va patir la Lara. Aquesta experiència, que va superar satisfactòriament, ens va fer decidir que el nostre projecte havia de ser solidari. Posteriorment vam conèixer la iniciativa que estava realitzant l'hospital Sant Joan de Déu per a la construcció d'un nou centre d'oncologia infantil. Aquest projecte ens va enamorar,

ja que pretén atendre a tothom, i té moltes altres finalitats: millorar la investigació, les condicions dels tractaments, etc. En veure tot el que proposa aquesta iniciativa vam concloure que la nostra idea havia d'anar encaminada a ajudar a fer possible la creació del nou centre.

Ja heu gravat 16 vídeos. Ha estat fàcil convidar i treballar amb els famosos que hi han participat?

Una vegada els famosos reben la nostra proposta, mai no hi ha un no per resposta. El problema és que prèviament hem de passar molts filtres per arribar a contactar amb ells. Tot i això, tothom s'ha mostrat molt predisposat i fins i tot hi ha alguns casos en els quals són els mateixos personatges els qui ens proposen participar-hi. A l'hora de treballar amb ells ha sigut encara més fàcil. Els donem un guió, que només és una directriu que poden

«Una vegada els famosos reben la nostra proposta, no hi ha un no per resposta»

seguir, però el més important és que s'han de sentir còmodes i deixar-se anar. I això ens ha passat en gairebé totes les ocasions.

El vídeo el pengeu cada dilluns, i les visualitzacions són molt importants, per què?

A partir de les 10.000 visualitzacions per vídeo i els 1.000 subscriptors al nostre canal podem obtenir ingressos a través de la publicitat. És per això

que com més viral es faci el vídeo, més podem recaptar. El problema és que des del dia 8 de gener Youtube ha posat una condició més per monetitzar els vídeos: s'han de tenir 4.000 hores de visualitzacions en 12 mesos. Els nostres gags tenen una durada d'entre 3 i 4 minuts, i aconseguir aquestes xifres és força complicat. Per aquest motiu estem buscant altres maneres de poder recaptar, tot i que el nostre objectiu principal també és donar a conèixer el projecte de Sant Joan de Déu per al centre pediàtric de càncer. A les nostres xarxes tenim tota la informació del nou centre que prepara l'hospital, i també s'hi pot fer una donació anònima a través nostre. En fer la donació consta que prové del nostre projecte, i els diners van directes a Sant Joan de Déu. És per això que tenim previst seguir fent més vídeos i continuar ajudant.

Rauxa

La temptació

Eduard Brufau

Quan al desert el dimoni tempta Jesús ho fa partint de les Escriptures. El Maligne se les sap de memòria i és capaç d'encadenar cites una rere l'altra sense equivocar-se gràcies al seu coneixement privilegiat. Però fins i tot quan repeteix fidelment les Escriptures, el diable menteix; en la seva boca la mateixa veritat es transforma en una mentida repugnant.

Incapaç de projectar sobre la Paraula de Déu —i sobre res— una mirada amorosa, tot li queda sempre com una realitat externa, estranya, no assimilada. En veure-les només com un objecte utilitza les Escriptures, en profit

propi, i els fa dir allò que més li convé per sostenir els seus arguments i aconseguir els seus objectius perversos. Tal com fa el dimoni, també l'home pot tenir la veritat en persona davant seu i negar-la una vegada i una altra tot esperant-ne treure algun benefici. Davant de la temptació l'home només té dues opcions: o bé la veritat, o bé la mentida; o bé Crist, o bé el Maligne. En aquesta disjuntiva el Maligne sempre es mostra audaç, intel·ligent i enginyós. En canvi, Crist en té prou de parlar amb senzillesa i dolçor; només als seus llavis la Paraula adquireix el seu sentit ple i veritable.